

BURMISTRZ OZIMKA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec

Ozimek, styczeń 2016r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**projektu
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla**

WSI GRODZIEC

gm. Ozimek

pow. opolski

woj. opolskie

Autorzy opracowania:

dr Krzysztof Spalek

mgr Agnieszka Trela

BIO-PLAN

Krasiejów 2014/2016

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE	4
1. Przedmiot, cel i zakres prognozy	
1.1. Ogólna charakterystyka terenu objętego projektem planu – lokalizacja, otoczenie, zagospodarowanie terenu	
1.2. Cel i zakres prognozy	
2. Podstawy prawne i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	
3. Informacje o zawartości, celach oraz powiązaniach planu miejscowego z innymi dokumentami	
3.1. Cele i projektowane ustalenia planu miejscowego	
3.2. Powiązania planu miejscowego z innymi dokumentami	
4. Źródła danych merytorycznych	
5. Propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	
 II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	 16
1. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	
1.1. Położenie i morfologia terenu	
1.2. Budowa geologiczna i gleby	
1.3. Wody podziemne i powierzchniowe	
1.4. Warunki klimatyczne	
1.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy	
1.6. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej	
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska	
2.1. Abiotycznego	
2.2. Biotycznego	
3. Zabytki i dobra materialne.	
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne w świetle realizacji planu miejscowego, w szczególności na obszarach chronionych	
4.1. Ocena stopnia zgodności postanowień projektu planu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody	
4.2. Ocena stopnia zgodności postanowień projektu planu z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody ożywionej i nieożywionej (w tym chronionymi gatunkami roślin, grzybów i zwierząt) oraz krajobrazu	
5. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska istotne dla planu miejscowego oraz sposoby, w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas prac na planem miejscowym	
 III. CZĘŚĆ PROGNOSTYCZNA	 40
1. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	

2. **Przewidywane znaczące oddziaływania dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu miejscowego planu, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy**
 - 2.1. Powierzchnia ziemi, zasoby naturalne i gleba
 - 2.2. Wody powierzchniowe i podziemne
 - 2.3. Powietrze i klimat
 - 2.4. Różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta
 - 2.5. Ekosystemy i krajobraz kulturowy
 - 2.6. Obszary i formy prawnie chronione, w tym cele, przedmiot ochrony i integralność ostoi Natura 2000
 - 2.7. Zabytki i dobra materialne
 - 2.8. Zdrowie ludzi
3. **Skutki dla środowiska w związku z wprowadzeniem:**
 - 3.1. zanieczyszczeń do atmosfery
 - 3.2. ścieków
 - 3.3. odpadów
 - 3.4. hałasu
 - 3.5. promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego

IV. PODSUMOWANIE 53

1. **Wnioski**
2. **Propozycje rozwiązań i ustaleń mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko**
3. **Rozwiązania alternatywne**

Załączniki graficzne:

Zał. nr 1 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec - projekt rysunku planu

Zał. nr 2 - Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec

I. WPROWADZENIE

1. Przedmiot, cel i zakres prognozy

1.1. Ogólna charakterystyka terenu objętego projektem planu – lokalizacja, otoczenie, zagospodarowanie terenu

Przedmiotem opracowania jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, administracyjnie należącej do gminy miejsko-wiejskiej Ozimek, powiat opolski (województwo opolskie).

Obejmuje on część obszaru administracyjnego wsi Grodziec, głównie tereny zabudowane oraz otaczające je tereny otwarte i leśne. Granice opracowania określa rysunek planu – załącznik graficzny do projektu uchwały Rady Miejskiej w Ozimku w sprawie *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec*. Obszar objęty projektem Planu rozciąga się po obu stronach drogi krajowej nr 46, a otoczenie stanowią przede wszystkim tereny leśne.

Plan obejmuje obszar o powierzchni około 768 ha. Granicę opracowania planu wyznaczają:

- od zachodu: granica sołectw Grodziec i Biestrzynnik,
- od północy: planowane północne obejście wsi Grodziec w ciągu drogi krajowej Nr 46,
- od wschodu: granica sołectw Grodziec i Mnichus,
- od południa: tereny lasów w zachodniej części wsi Grodziec oraz północna granica terenów lasów we wschodniej części wsi Grodziec,

Istniejący stan zagospodarowania terenu i jego ocena

Obszar objęty projektem Planu to głównie tereny zabudowane, otwarte (użytki rolne) oraz miejscami niewielkie kompleksy leśne. Zabudowa rozciąga się po obu stronach drogi krajowej nr 46. Otoczenie przedmiotowego obszaru stanowią przede wszystkim tereny leśne, należące do dużego kompleksu „Lasów Stobrawsko-Turawskich”. Obszar objęty projektem Planu, w większości obejmuje zwartą zabudowę wiejską, głównie mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową oraz użytki rolne, głównie grunty orne V i VI klasy bonitacyjnej. W sąsiedztwie drogi krajowej nr 46 znajduje się większość zabudowy usługowej. Tereny przemysłowe położone są w północnej części wsi, przy ulicy Tartacznej. Przez teren wsi przebiega także linia elektroenergetyczna średniego napięcia.

Większe powierzchnie leśne znajdują się w zachodniej i południowo-wschodniej części obszaru objętego Planem. Cały teren położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie. Najbliżej położone ostoje Natura 2000 to: „Dolina Małej Panwi” - ok. 2 km w kierunku południowym oraz „Zbiornik Turawa” – ok. 5 km na wschód od terenu objętego projektem Planu.

Podstawowym elementem struktury przestrzennej krajobrazu są tereny leśne i użytki rolne, w zdecydowanej większości użytkowanych ornie, ale wiele jest także porzuconych i zarastających łąk. Obszary przyrodniczych jednostek przestrzennych gruntów rolnych i lasów są głównym elementem kształtującym ogół biotycznych warunków środowiska przyrodniczego wsi. Charakterystyczną cechą rolnych stref krajobrazowych są: wylesienie i współwystępowanie z terenami zabudowanymi. Obszary polne tworzą strefy o zazwyczaj wzmożonej intensywności działań gospodarczych stojących w rzeczywistym lub potencjalnym konflikcie przestrzennym z obszarami przyrodniczo cennymi. Strefy te tworzą krajobraz rolniczy o przekształconej strukturze i funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego.

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec*

Odnaczają się jednak znaczącą harmonią krajobrazu i wartościami turystyczno-rekreacyjnymi. Teren przemysłowy jest tylko jeden (tartak) i jest on generalnie oddalony (ul. Tartaczna) od terenów mieszkaniowych i nie ma znaczącego wpływu na funkcjonowanie środowiska i krajobrazu.

Obszar objęty projektem planu jest zróżnicowany pod względem przyrodniczo-krajobrazowym. W wyniku wieloletniego przekształcenia terenu, głównym elementem dzisiejszej struktury przyrodniczej terenów otwartych są struktury antropogeniczne (zasilane), reprezentowane głównie przez tereny o zdegradowanej ekologicznej strukturze funkcjonalno-przestrzennej tj. głównie grunty orne, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz ciągi komunikacyjne, przede wszystkim droga krajowa nr 46. Lokalne wzbogacenie struktury przyrodniczej stanowi zieleń towarzysząca zabudowie oraz łąki, pastwiska, zakrzaczenia i zadrzewienia wzdłuż cieków i rowów oraz tereny leśne. Struktura przyrodnicza terenu opracowania i jego najbliższego sąsiedztwa wykazuje pewne zróżnicowanie, gdzie współwystępują tereny o małej wartości oraz znaczącej wartości przyrodniczej i krajobrazowej obejmujące przede wszystkim tereny leśne i wilgotnych łąk na glebach pochodzenia organicznego. Obszar opracowania stanowi krajobraz kulturowy o dużej wartości, w szczególności dotyczy to centrum wsi i układu ruralistycznego, pomimo występujących elementów dysharmonijnych.

Obszar wsi posiada zasoby o wysokiej wartości przyrodniczej i kulturowej, kwalifikujące się do ochrony prawnej i taką ochroną objęte. Przeprowadzone analizy wykazują, że dotychczasowa forma i sposób użytkowania terenu, z niewielkimi wyjątkami odpowiadają lokalnym uwarunkowaniom przyrodniczym.

1.2. Cel i zakres prognozy

Celem opracowania jest sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który określa przeznaczenie i warunki przestrzennego zagospodarowania terenów w części wsi Grodziec, w gminie Ozimek. Obowiązek sporządzenia prognozy do projektu planu i każdej jego zmiany wynika z art. 51 w związku z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. 2013, poz. 1235].

Celem opracowania jest identyfikacja potencjalnych negatywnych wpływów realizacji ustaleń planu na środowisko oraz wskazanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających te wpływy. Opracowanie ma służyć samorządowi gminy oraz społeczeństwu do kontroli prawidłowości rozwiązań przyjętych w ustaleniach planu z punktu widzenia wymogów ochrony środowiska.

Zakres Prognozy jest zgodny z wymaganiami:

- art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. 2013, poz. 1235].
- zakresem uzgodnionym z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Opolu (pismo nr RDOŚ-16-WOOS-7041-47-005/08/mse z dnia 12.08.2008r.),
- zakresem uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu (pismo nr NZ/AL-4321-2-42/08 z dnia 06.02.2009r.).

Ostatecznie w prognozie uwzględniono wymagania zawarte w art. 52 ust.1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec*

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. 2013, poz. 1235].

Niniejszą Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedstawiono w takim stopniu szczegółowości, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku oraz przewidywane zainwestowanie i zagospodarowanie terenu. Opis stanu środowiska przedstawiono w odniesieniu do istniejącego i planowanego zagospodarowania terenów objętych projektem Planu, z uwzględnieniem istotnych elementów środowiska przyrodniczego w ich otoczeniu.

Na projekt miejscowego planu składają się:

- projekt uchwały Rady Miasta w Ozimku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec,
- rysunek planu stanowiący załącznik do powyższej uchwały:
 - mapa 1:2000 obejmująca tereny przeznaczone pod rozwój zainwestowania oraz tereny sąsiednie,
- rozstrzygnięcie dotyczące sposobu rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu niniejszego Planu w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu (załącznik do uchwały),
- rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w Planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz o zasadach ich finansowania zgodnie z przepisami o finansach publicznych (załącznik do uchwały).

2. Podstawy prawne i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Podstawy prawne opracowania stanowią:

- uchwała nr XVII/135/08 Rady Gminy Ozimek 21 stycznia 2008r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania dla wsi Grodziec,
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [Dz.U. 2013, poz. 1232],
- ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw [Dz.U. nr 100, poz. 1085 z póź.zm.],
- ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. 2013, poz. 1235].

Metodyka przyjęta w niniejszym opracowaniu obejmuje w głównej mierze metody opisowe oraz analizę różnych dokumentów planistycznych, dokumentów opisujących środowisko przyrodnicze i kulturowe gminy Ozimek oraz metody szacowania wpływu ustaleń projektu miejscowego planu i docelowego przeznaczenia terenów, na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i społecznego.

Uwzględniając obowiązujący zakres Prognozy, została ona opracowana w oparciu o wszystkie dostępne, aktualne publikacje opisujące stan środowiska w województwie opolskim, a także dokumenty strategiczne dotyczące gminy Ozimek, w tym gminny program ochrony środowiska. Analizą objęte zostały również dokumenty zawierające niezbędne informacje planistyczne, takie jak: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek oraz Opracowanie ekofizjograficzne gminy Ozimek. Wykorzystano również informacje zawarte w wielu innych dokumentach, – wszystkie wykorzystane materiały wymieniono w rozdziale 4 *Źródła danych merytorycznych*.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan zagospodarowania terenu objętego opracowaniem wraz ze wszystkimi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska w gminie Ozimek i przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji przedmiotowego planu miejscowego. Przeprowadzono także wizję terenową, na której określono obecne zagospodarowanie terenu oraz oznaczono występującą roślinność i możliwe powiązania przyrodnicze z terenami sąsiadującymi. W ramach opracowywanej prognozy przeprowadzono konsultację z autorem projektu planu, co pozwoliło na wypracowanie pewnych zmian w przyjętych rozwiązaniach w celu minimalizacji negatywnych oddziaływań planu na środowisko przyrodnicze.

3. Informacje o zawartości, celach oraz powiązaniach planu miejscowego z innymi dokumentami

3.1. Cele i projektowane ustalenia planu miejscowego

Celem analizowanego dokumentu jest zapewnienie i kształtowanie ładu przestrzennego oraz ochrony zasobów środowiska, w zakresie poszczególnych form zagospodarowania terenu, biorąc pod uwagę wymogi zrównoważonego rozwoju.

Projekt planu miejscowego wsi Grodziec ustala przeznaczenie oraz warunki zabudowy i zagospodarowania terenu. Zapisy planu określają również: zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, zasady kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu, granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustanowionych na podstawie przepisów odrębnych, zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. Docelowy układ funkcjonalno - przestrzenny przedstawiony jest na rysunku planu i w projekcie uchwały zatwierdzającej miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze objętym planem ustalono następujące podstawowe przeznaczenie terenu:

MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
ML	tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,
UM	tereny zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej,
U	tereny zabudowy usługowej,
UO	tereny zabudowy usług oświaty,
UKR	tereny zabudowy usług kultu religijnego,
UST	tereny usług sportu, rekreacji i turystyki,
UP	tereny zabudowy usługowej i wytwórczości,
R	tereny rolnicze,
RM	tereny zabudowy zagrodowej,
ZLD	tereny rolnicze przeznaczone do zalesienia,
PU	tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej,
ZL	tereny lasów,
ZC	teren cmentarza,

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec*

WS	tereny wód powierzchniowych,
Wm	rowy melioracyjne,
KD	tereny dróg publicznych:
KDS	ekspresowa
KDGP	główna ruchu przyspieszonego,
KDZ	zbiorcze,
KDL	lokalne,
KDD	dojazdowe,
KDW	tereny dróg wewnętrznych,
KPR	tereny dróg gospodarczych, ciągów pieszo – rowerowych, dojazdów awaryjnych i dróg pożarowych,
E	tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka.

Plan dopuszcza możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach: UP i PU pod warunkiem, że oddziaływanie na środowisko realizowanego przedsięwzięcia nie przekroczy granicy terenu lub nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Na terenach mieszkaniowo-usługowych dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wyłącznie z zakresu usług i rzemiosła na potrzeby ludności oraz na terenie UST z zakresu infrastruktury technicznej, łączności publicznej i sygnalizacji oraz usług sportu, rekreacji i turystyki.

Plan zakazuje lokalizacji na obszarze objętym projektem planu przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

Plan ustala wyposażenie terenu w podstawową infrastrukturę techniczną, obejmującą:

- zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia oraz dla celów użytkowych z istniejącej i planowanej wiejskiej sieci wodociągowej,
- odprowadzenie i unieszkodliwianie ścieków bytowych, przemysłowych i komunalnych w grupowym systemie kanalizacji wsi, z możliwością korzystania tymczasowo z bezodpływowych zbiorników nieczystości ciekłych,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowy do lokalnych odbiorników zgodnie z ustawą Prawo wodne, dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do ziemi przy spełnieniu wymogów określonych zgodnie z ustawą Prawo wodne zasilanie w energię elektryczną z istniejącej sieci energetycznej, rozbudowanych o nowe obiekty, urządzenia i odcinki sieci,
- zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł, przy zastosowaniu paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi,
- odprowadzanie odpadów komunalnych zgodnie z zorganizowaną, selektywną gospodarką odpadami, natomiast dla odpadów innych niż komunalne ustalono nakaz postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi, przy preferowaniu działań zapobiegających i ograniczających wytwarzanie odpadów oraz umożliwiających ich odzysk.

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu określone w projekcie planu obejmują ustalenia służące:

- ochronie czystości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych poprzez m. in. nakaz ochrony przed zanieczyszczeniem wody, zakaz odprowadzania bezpośrednio do gruntu i wód powierzchniowych nieoczyszczonych ścieków komunalnych, bytowych i rolniczych oraz zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi,
- zachowaniu właściwego standardu jakości powietrza i klimatu akustycznego poprzez m.

in.: nakaz stosowania ekologicznych rozwiązań gospodarki cieplnej, zakaz działalności przedsięwzięć lokalizowanych w granicach planu miejscowego, które mogą powodować ponadnormatywne obciążenie środowiska naturalnego poza granicami terenu lub działki budowlanej, do której inwestor posiada tytuł prawny, zakaz lokalizacji i funkcjonowania obiektów, urządzeń i instalacji, które mogą powodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu zewnętrznego, mierzonego na granicy terenów przeznaczenia podstawowego i wyznaczonych działek budowlanych, stosownie do wymogów określonych w przepisach odrębnych,

- ochronie powierzchni ziemi poprzez m.in. nakaz pełnego uregulowania gospodarki odpadami komunalnymi oraz nakaz wykorzystania wierzchniej, próchnicznej warstwy gruntu zdjętej przed realizacją nowych inwestycji,
- ochronie przyrody i walorów krajobrazowych poprzez m. in. nakaz ochrony zadrzewień i zakrzaczeń, nakaz harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy w krajobraz naturalny i kulturowy, zachowując ich walory, nakaz zachowania i ochrony istniejącej zieleni oraz ustanawia obszar ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi Grodziec.

Ponadto ochronie środowiska służą ustalone w projekcie planu zakazy realizacji:

- wysypywania i wylewania nieczystości do wód i do gruntu,
- lokalizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady,
- lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego.

Plan ustala także zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, w zależności od przeznaczenia terenu.

3.2. Powiązania planu miejscowego z innymi dokumentami

Podstawowym dokumentem powiązany z planem miejscowym jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek zatwierdzone uchwałą nr XLI/367/14 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 24 marca 2014 r.

Studium dopuszcza rozwój funkcji mieszkaniowej, rolniczej, przemysłowej, składowej i usługowej w obrębie terenu będącego przedmiotem projektu planu. Najważniejsze założenia i kierunki rozwoju wsi i gminy Ozimek zawarte w Studium:

Przyjmuje się, że polityka przestrzenna miasta i gminy Ozimek, skutkująca zmianami w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów w obszarze gminy odpowiada zasadom:

· **zrównoważonego rozwoju gminy** rozumianego jako taki rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń;

· **ładu przestrzennego** w zagospodarowaniu terenów oraz strukturze użytkowania;

· **równorzędnosci** interesu publicznego i indywidualnych interesów i obywateli i podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy.

W zakresie kierunków i zasad kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się:

- utrzymanie produkcji rolniczej na gruntach uprawianych i możliwości powrotu do upraw na gruntach odłogowanych II, III i IV klasy bonitacyjnej poprzez nie dopuszczenie do samoistnego zalesienia;

- wprowadzenie dolesień na gruntach V i VI klasy bonitacyjnej z preferencją rejonów wskazanych na rysunku studium (głównie pod kątem wzmacniania funkcji ekologicznych i zwiększenia lesistości gminy na terenach mało przydatnych dla innych celów);
- preferowanie upraw dostosowanych do stopnia skażenia gleb metalami ciężkimi;
- zakaz zabudowy terenów rolniczych o funkcjach :
 - rolniczych na wielkoprzestrzennych arealach,
 - ekologicznych na terenach wymagających objęcia ochroną z mocy ustawy o ochronie przyrody oraz stanowiących ciągi powiązań przyrodniczych (głównie łąki w dolinach cieków i obszary łącznikowe),
 - klimatycznych i estetycznych.

Stan środowiska

- Należy w maksymalnym stopniu chronić przed zabudową tereny dolin rzecznych.
- Bezwzględna ochrona objąć należy tereny lasów oraz tereny o wysokich walorach przyrodniczych.
- Tereny o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa (ziemie II i III klasy bonitacyjnej) należy bezwzględnie chronić przed przeznaczaniem na cele inwestycyjne.
- Dążyć należy do poprawy stanu jakości powietrza m. innymi poprzez rozwój centralnej sieci ciepłowniczej.
- Pod zalesienia przeznaczyć należy gleby o najsłabszych klasach bonitacyjnych, obszary dużych spadkach terenu.

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków

- należy uwzględnić ochronę obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.
- na obszarach o kumulacji obiektów podlegających ochronie należy dążyć do wyeliminowania ewentualnych konfliktów funkcjonalnych z pozostałym zagospodarowaniem.

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności

- w przypadku braku możliwości wprowadzenia skutecznych zabezpieczeń przed powodzią należy przyjąć taki sposób zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, który nie prowadziłby do występowania strat materialnych lub występowania innych, dodatkowych zagrożeń.
- w obszarach o przekroczonych standardach hałasu należy dążyć do zmiany funkcji terenów na bardziej odporną na występowanie wysokich poziomów hałasu

Drugim dokumentem niezwykle istotnym przy pracach nad planami zagospodarowania przestrzennego jest opracowanie ekofizjograficzne, w którym zawierają się uwarunkowania przyrodnicze i poza przyrodnicze decydujące o obecnej strukturze wsi Grodziec, ze szczególnym uwzględnieniem zmian wywołanych działalnością człowieka i postępującą antropogenizacją lokalnego środowiska. W „Opracowaniu ekofizjograficznym gminy Ozimek” (2005) opisane są poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego wraz z elementami mającymi wpływ na obecny charakter i przekształcenia siedlisk przyrodniczych oraz rzeźby terenu gminy.

W szczególności przed zainwestowaniem i zabudową techniczną powinny być chronione gleby najwyższych klas bonitacyjnych oraz gleby organiczne zalegające w obniżeniach terenu. Zabudowy nie powinno się lokalizować w bliskiej odległości od cieków, na terenach

podmokłych, zwłaszcza tam, gdzie istnieje realne zagrożenie podtopieniami lub tereny te pełnią funkcję zielonej infrastruktury.

Na terenie wsi Grodziec zostały wydzielone strefy o zróżnicowanych uwarunkowaniach fizjograficznych do zabudowy i zagospodarowania. Strefy reprezentują: tereny korzystne do zabudowy oraz niekorzystne, na terenach przede wszystkim o wysokim poziomie wód gruntowych, podmokłych, stanowiących w większości użytki zielone, pełniących w większości funkcję zielonej infrastruktury, w której użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej.

Założenia projektu planu miejscowego i sposobów planowanego zagospodarowania są w większości zgodne z uwarunkowaniami fizjograficznymi wsi Grodziec, za wyjątkiem niewielkich fragmentów na południe od drogi krajowej, gdzie występuje dużo terenów o wysokim poziomie wód gruntowych i gleb pochodzenia organicznego.

Zgodność zapisów projektu planu z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu oraz uwzględnianie zasad zrównoważonego rozwoju i zasad wynikających z ochrony środowiska nie powinny zagrozić środowisku przyrodniczemu i społecznemu gminy. Wprowadzone funkcje zarówno pod względem ich rodzaju, intensywności i lokalizacji w układzie przyrodniczym są w większości zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi i nie zagrażają lokalnym ekosystemom gminy. Szczególną uwagę jednak, powinno się zwrócić na podmokłe łąki na glebach pochodzenia organicznego, pełniące rolę zielonej infrastruktury. Nową zabudowę oraz zagospodarowanie terenu powinno się zawsze podporządkowywać konieczności zapewnienia długoterminowej polityki ładu przestrzennego i harmonijnego krajobrazu w powiązaniu z walorami przyrodniczo-kulturowymi.

4. Źródła danych merytorycznych

- Interpretation Manual of European Habitats. Eur. 25. 2003. European Commission, DG Environmental Nature and biodiversity.
- Hebda G. (red.) 2003. Strategia ochrony fauny w województwie opolskim ze wskazaniem obszarów o najwyższych walorach faunistycznych grupujących stanowiska zwierząt objętych ochroną prawną, rzadko występujących, zagrożonych wyginięciem oraz opracowaniem propozycji regionalnych kierunków ochrony różnorodności fauny. Opole (maszynopis).
- Herbich J. (red.) 2004. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. T. 1, 2, 3, 4, 5. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Kleczkowski A.S. i inni, 1990, Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1: 500 000. Prace CPBP 04.10.09. Objaśnienia tekstowe do mapy. IHiGI AGH Kraków.
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa 2000r.
- Nowak A. (red) i inni, 1997, Przyroda województwa opolskiego, Urząd Wojewódzki w Opolu, Wydział Ochrony Środowiska, Opole.
- Nowak A., Spalek K., Nowak S. 2002. Waloryzacja florystyczna województwa opolskiego ze wskazaniem siedlisk gatunków roślin objętych ochroną prawną, rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz opracowaniem propozycji regionalnych kierunków czynnej i biernej ochrony różnorodności florystycznej. BIO-PLAN, Krasiejów (maszynopis).

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Ozimek, ECOPlan, Opole, 2005r.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, 2010, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Opole.
- Poradnik przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko, Lenort W., Tyszecki A., „Ekokonsult” Gdańsk 1998r.
- Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019, 2012, UMWO, Opole.
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec (rysunek planu w skali 1:2000).
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg o natężeniu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie dla województwa opolskiego na lata 2014 – 2019, 2014, ECOPlan, Opole.
- Projekt uchwały Rady Miejskiej w Ozimku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec, 2014r.
- Schmuck A. – Warunki termiczne i opadowe w województwie opolskim. [w]: Studia geograficzno – fizyczne z obszaru Opolszczyzny. Instytut Śląski, Opole, 1968 r.
- Spalek K. (red.) 2005. Waloryzacja zbiorowisk roślinnych województwa opolskiego ze wskazaniem zagrożeń i określeniem propozycji programu czynnej i biernej ochrony. BIO-PLAN, Krasiejów (maszynopis).
- Stan środowiska w województwie opolskim w 2012r., opracowanie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Opole 2013 r.
- Stan środowiska w województwie opolskim w 2011 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Opole 2012r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek wraz ze zmianami i aktualizacjami (ostatnia 2014r.), uchwalonego Uchwałą XLI/367/14 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 24 marca 2014r.
- Warunki przyrodnicze produkcji rolnej. Województwo opolskie, 1987, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.

Materiały kartograficzne:

- Atlas Rzeczypospolitej Polskiej 1: 1 500 000, 1994, Warszawa.
- Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego. Uniwersytet Wrocławski – Pracownia Atlasu Dolnego Śląska. Wrocław, 1997 r.
- Matuszkiewicz W.(red.), 1991, Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa w skali 1 : 300 000, Polska Akademia Nauk. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania.
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1 : 50 000, PIG, 1992r.
- Szczegółowa mapa sozologiczna Polski w skali 1 : 50 000, 1998r.
- Województw Opolskie. Mapa glebowo – rolnicza w skali 1 : 100 000. IUNG Puławy, 1987 r.

5. Propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Monitoring i ocena realizacji zapisów planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec w gminie Ozimek, powinna być zadaniem wyznaczonej osoby z Urzędu Gminy, jako organu kontrolującego realizację zapisów planu miejscowego i decyzji o warunkach zabudowy. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję samorządu. Proponuje się, aby w ramach tej analizy przeprowadzać również ocenę wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Monitorowanie oddziaływania ustaleń planu na środowisko prowadzone będzie zatem cyklicznie w odstępach kilkuletnich, co odpowiada długiemu okresowi realizacji ustaleń tego dokumentu. W przypadku stwierdzenia znacznego negatywnego wpływu na środowisko, może zajść konieczność kolejnej zmiany planu, natomiast w przypadku braku istotnych negatywnych oddziaływań, można kontynuować realizację ustaleń przyjętej wersji.

Monitoring i ocena realizacji planu będzie oparta o analizę wykonalności założonych ustaleń planu oraz odpowiednio dobranych wskaźnikach stanu środowiska. Przy określaniu wskaźników przyjęto, z pewnymi wyjątkami, jako wyjściowy 2013 rok.

Poniższa tabela zawiera przykładowe wskaźniki mówiące o stopniu realizacji Planu. Lista ta nie jest ostateczna, może być weryfikowana w trakcie realizacji planu, a także powinna być zweryfikowana przy zmianie Planu.

Tabela 1. Przykładowe wskaźniki realizacji planu (zrównoważonego rozwoju wsi Grodziec)

Wskaźniki zrównoważonego rozwoju wsi	2013	2017
Liczba i powierzchnia obszarów i obiektów chronionych		
Zużycie wody do celów konsumpcyjnych na 1 mieszkańca [m ³ /m/rok]		
Ilość ścieków komunalnych wytwarzanych na 1 mieszkańca [m ³ /m/rok]		
Długość sieci kanalizacyjnej [km]		
Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]		
% skanalizowania terenu		
Długość sieci wodociągowej [km]		
Liczba przyłączy wodociągowych [szt.]		
Liczba posadzonych drzew [szt.]		
Liczba wyciętych drzew [szt.]		
Zalesienia [ha]		

Poniżej przedstawiono kilka dodatkowych, przykładowych wskaźników, które także mogą być wykorzystane przy monitorowaniu skutków realizacji postanowień Planu:

- zmiany struktury użytkowania gruntów (% lub ha):
 - gruntów ornych,
 - użytków zielonych,
 - lasów, zadrzewień i innych,
 - terenów zabudowy mieszkalnej,
 - terenów produkcyjnych i usługowych.

liczba realizowanych przedsięwzięć wymagających decyzji środowiskowej,

- wysokość nowych budynków mieszkalnych, pokrycia dachów,
- wskaźnik zabudowy i intensywności zabudowy w obrębie działki,
- powierzchnia biologicznie czynna w obrębie poszczególnych działek.

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

W wyniku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego we wsi Grodziec w gminie Ozimek, nie będą występować transgraniczne oddziaływania na środowisko, wobec czego dokument ten nie musi być poddany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Oddziaływania i skutki dla środowiska wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu będą związane głównie z: wprowadzaniem do środowiska substancji i energii, prowadzeniem prac ziemnych, zmianą struktury przyrodniczej i krajobrazowej. Oddziaływania te będą miały wpływ zarówno na elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego, w szczególności na: warunki życia ludzi, powietrze, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, wody podziemne, klimat lokalny, przyrodę ożywioną oraz krajobraz - we wzajemnym powiązaniu.

Zakres i charakter potencjalnych oddziaływań będzie bezpośredni i pośredni, o charakterze odwracalnym i nieodwracalnym, istotny lub nieistotny dla utrzymania równowagi w środowisku, o różnym natężeniu i zasięgu w przestrzeni.

Plan zakłada adaptację aktualnego stanu zagospodarowania terenu oraz pozyskanie nowych terenów pod funkcje rozwojowe z przeznaczeniem na funkcje podstawowe:

- mieszkalnictwo,
- usługi,
- produkcyjne,
- sportowe i rekreacyjne,
- komunikację i infrastrukturę techniczną.

Wśród pozyskanych nowych terenów zdecydowanie dominować będą funkcje usługowe i mieszkaniowe, czego skutkiem może być przyrost miejsc pracy dla mieszkańców wsi Grodziec. Na części terenów mieszkaniowo-usługowych i przemysłowych przewidziana jest jedynie adaptacja. Analiza sposobu użytkowania terenu wskazuje, że większość projektowanego programu użytkowego realizowana będzie na gruntach ornych, ale zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania dotyczą też użytków zielonych, w większości jednak o małej wartości przyrodniczej, silnie zubożonych i przekształconych. Jednakże niektóre wilgotne łąki w zachodniej części wsi oraz wszystkie inne łąki na glebach pochodzenia organicznego przedstawiają pewną wartość przyrodniczą stanowiąc lokalne tereny o podwyższonej bioróżnorodności w stosunku do sąsiednich gruntów rolnych i terenów zabudowanych. Stanowią tzw. zieloną infrastrukturę – mają zdolność do łączenia się z innymi terenami przyrodniczymi. Ponadto charakteryzują się niekorzystnymi warunkami fizjograficznymi – wysokim poziomem wód gruntowych oraz niekorzystnym bioklimatem. W związku z czym po rozważeniu zasadności lokalizowania w ich obrębie zabudowy zmniejszono powierzchnie terenów przeznaczonych do zainwestowania.

Zagrożeniem dla środowiska może być także realizacja obwodnicy wsi Grodziec. Należy podkreślić, że realizacja obwodnicy może wpłynąć znacząco na środowisko (przebieg przez tereny leśne i użytki zielone). Występowanie wartości przyrodniczych będzie określone na podstawie przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko i inwentaryzacji przyrodniczej całego przebiegu drogi na terenie wsi. Z całą pewnością obwodnica spowoduje fragmentację terenów leśnych i będzie w jakimś stopniu zaburzać swobodne przemieszczanie się gatunków, co jednak przy bliskości istniejącej drogi krajowej

nr 46 nie będzie miało szczególnego, dodatkowego wpływu na ciągłość systemu przyrodniczego w rejonie obszaru opracowania

Wraz ze wzrostem urbanizacji nieunikniony jest wzrost presji na środowisko przyrodnicze i krajobraz gminy. Nowe zagospodarowanie choć w pewnym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze będzie równocześnie generować pozytywne zjawiska np. poprzez zwiększenie bazy usługowej, mieszkaniowej i miejsc pracy.

Projekt Planu nie zakłada istotnych zmian przestrzennych powodujących ograniczenia w ochronie istniejących terenów chronionych, co oznacza iż ewentualny negatywny wpływ na tereny chronione wskutek powstania nowych inwestycji, nie będzie bezpośredni lub utrzyma się na obecnym poziomie. W przypadku realizacji zapisów planu nie przewiduje się także negatywnego wpływu na obszary cenne przyrodniczo, w tym ostoje Natura 2000 poza terenem wsi Grodziec.

Podsumowując - przewidywane, w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec, kierunki zagospodarowania i rozwoju oraz szczegółowe ustalenia planu biorą pod uwagę konieczność zrównoważonego rozwoju, przeznaczając pod funkcje mieszkaniowo-usługowe tereny o minimalnej wartości przyrodniczej i małej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Niewielkie powierzchniowo tereny przemysłowo-składowe wyznaczono w oddaleniu od zabudowy mieszkalnej, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 46, co nie powinno spowodować zwiększenia uciążliwości dla środowiska i zdrowia ludzi. Najważniejsze rozwiązania minimalizujące i ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń planu zostały wprowadzone do Planu w uzgodnieniu z autorami prognozy i były to m.in. następujące zapisy:

- *ustala się, że prowadzenie wszelkich prac na terenach wód powierzchniowych śródlądowych nie może pogorszyć stanu wód lub uniemożliwić osiągnięcie celu wodno - środowiskowego zgodnie z wymogami planu gospodarowania wodami w dorzeczu Odry,*
- *„przy nasadzeniach zieleni w miejscach publicznych zaleca się dobór rodzimych gatunków roślin, zgodnych z charakterem miejscowych siedlisk przyrodniczych”.*

Monitoring i ocena realizacji planu będzie oparta o analizę wykonalności założonych ustaleń planu oraz odpowiednio dobranych wskaźników stanu środowiska. Przy określaniu wskaźników przyjęto, z pewnymi wyjątkami, jako wyjściowy 2013 rok.

W rozdziale *Propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania* zamieszczono tabelę zawierającą przykładowe wskaźniki mówiące o stopniu realizacji Planu. Natomiast poniżej znajdują się najważniejsze i najprostsze do weryfikacji wskaźniki dotyczące zmiany struktury użytkowania gruntów na terenie wsi Grodziec przedstawiane w % lub ha:

- gruntów ornych,
- użytków zielonych,
- lasów, zadrzewień i innych,
- terenów zabudowy mieszkalnej,
- terenów produkcyjnych i usługowych.

II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

1.1. Położenie i morfologia terenu

Obszar wsi Grodziec, według regionalizacji fizyczno-geograficznej [Kondracki, 2000], leży w makroregionie Niziny Śląskiej, w mezoregionie Równiny Opolskiej i wydzielonym mikroregionie Małej Panwi [Dubel, 1970].

Wieś Grodziec, pod względem administracyjnym należy do gminy miejsko-wiejskiej Ozimek, powiat opolski (województwo opolskie). Wieś Grodziec położona jest w zachodniej części gminy Ozimek, po obu stronach drogi krajowej nr 46 i graniczy:

- od zachodu: granica sołectw Grodziec i Biestrzynnik,
- od północy: planowane północne obejście wsi Grodziec w ciągu drogi krajowej Nr 46,
- od wschodu: granica sołectw Grodziec i Mnichus,
- od południa: tereny lasów w zachodniej części wsi Grodziec oraz północna granica terenów lasów we wschodniej części wsi Grodziec.

Obszar objęty projektem Planu to głównie tereny zabudowane, otwarte (użytki rolne) oraz miejscami niewielkie kompleksy leśne. Zabudowa rozciąga się po obu stronach drogi krajowej nr 46. Otoczenie przedmiotowego obszaru stanowią przede wszystkim tereny leśne, należące do dużego kompleksu „Lasów Stobrawsko-Turawskich”. Obszar objęty projektem Planu, w większości obejmuje zwartą zabudowę wiejską, głównie mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę zagrodową oraz użytki rolne, głównie grunty orne V i VI klasy bonitacyjnej. W sąsiedztwie drogi krajowej nr 46 znajduje się większość zabudowy usługowej. Tereny przemysłowe położone są w północnej części wsi, przy ulicy Tartacznej. Przez teren wsi przebiega także linia elektroenergetyczna średniego napięcia.

Większe powierzchnie leśne znajdują się w zachodniej i południowo-wschodniej części obszaru objętego Planem. Cały teren położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie. Najbliżej położone ostoje Natura 2000 to: „Dolina Małej Panwi” - ok. 2 km w kierunku południowym oraz „Zbiornik Turawa” – ok. 5 km na wschód od terenu objętego projektem Planu.

Rejon opracowania położony jest w obrębie Równiny Opolskiej wyróżniającej się najniższymi w województwie wartościami wysokości bezwzględnych i najmniejszym zróżnicowaniem hipsometrycznym. W granicach terenu objętego projektem Planu i w jego sąsiedztwie rzeźba terenu cechuje się małym zróżnicowaniem. W większości jest płaskorówninna. Generalnie teren jest łagodnie nachylony w kierunku wschodnim. Spadki terenu nie przekraczają 2%, co oznacza, że rzeźba terenu nie stanowi żadnych przeciwwskazań do zabudowy. Wyjątkami są zbocza wydm, położonych głównie w lasach, gdzie spadki mogą dochodzić do 10%.

Rzeźba terenu ukształtowana została głównie w czwartorzędzie, a dominujące utwory powierzchniowe związane są z osadami północnopolskiej terasy nadzalewowej Małej Panwi. Terasa nadzalewowa, piaszczysta i piaszczysto - żwirowa, o charakterze erozyjno - akumulacyjnym stanowi pozostałość zasypania w okresie zlodowacenia północnopolskiego (tzw. terasa bałtycka). W okresie późniejszym rozwijają się procesy fluwialne. Doprowadzają do akumulacji, rozcinania i ostatecznego formowania współczesnych den dolinnych z systemem holocenówskich teras zalewowych i pokrywą mad rzecznych oraz niewielkich bocznych dolinek cieków.

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec*

Kontrastem w stosunku do tak płaskiego, niekiedy monotonnego ukształtowania pozostają pagórki wydmowe powstałe na przełomie plejstocńskiego zlodowacenia północnopolskiego, a holocenu.

Do form antropogenicznych należą wyrobiska piasków kwarcowych, gdzie obecnie znajdują się zbiorniki wodne, a część terenu złoza zagospodarowano na cele rekreacyjne.

1.2. Budowa geologiczna i gleby

Obszar gminy leży w zasięgu dużej jednostki strukturalnej – Monokliny Przedsudeckiej. Najgłębiej rozpoznanymi utworami są osady paleozoiczne - permu dolnego (czerwonego spągowca), wykształcone jako brunatne i brunatnoszare piaskowce ze smugami zlepieńców. Na osadach permu dolnego zalegają utwory triasowe (pstry piaskowiec, wapień muszlowy, kajper) o łącznej miąższości 627 m (na podstawie wiercenia studziennego w Ozimku przy ul. Częstochowskiej). Utwory ery mezozoicznej okresu jury oraz kredy (osady morskie) w tym rejonie nie występują.

Czwartorzęd tworzą plejstocenske osady terasy akumulacyjnej rzeki Mała Panew i jej dopływów – piaszczysto-żwirowe utwory terasy nadzalewowej. Osady te należy wiązać głównie ze zlodowaceniem bałtyckim. Utwory czwartorzędowe mają szerokie rozprzestrzenienie i tworzą ciągłą pokrywę. Współczesna budowa powierzchniowych utworów geologicznych tego rejonu związana jest ściśle z procesami glacialnymi, peryglacialnymi, fluwialnymi i eolicznymi zachodzącymi w plejstocenie i procesami akumulacyjno-erozyjnymi zachodzącymi w holocenie. Utwory plejstocenske to głównie piaski, żwiry, mułki wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe zlodowacenia środkowopolskiego oraz piaski i żwiry rzeczne. Okres przejściowy pomiędzy plejstocenem, a holocenem to procesy eoliczne w postaci wydm. Najmłodszymi utworami geologicznymi są osady holocenske - mady rzeczne tarasów zalewowych oraz mułki, piaski i żwiry rzeczne. Holocenske osady rzeczne budują dno dolin rzek, a także płytkie podłoże dolin bocznych. Są to różnoziarniste piaski i pospółki lokalnie przykryte madami (gliny, piaski gliniaste, ily rzeczne), a w obszarze zastoisk gruntami organicznymi (namuły, gliny próchnicze), które licznie występują na obszarze opracowania.

Korzystne dla budownictwa warunki geotechniczne na obszarze wsi panują w dużej części terasy nadzalewowej. Budują ją piaski różnoziarniste i pospółki w stanie średniozagęszczonym. Są to grunty mało i równomiernie ściśliwe o dobrych własnościach jako podłoże budowlane, do bezpośredniego posadowienia budowli. Niekorzystne parametry geotechniczne mają grunty wieku holocenskego występujące w wąskim pasie wokół cieków i w zastoiskach, zajmowane przeważnie przez podmokłe łąki. Są to namuły piaszczysto-ilaste z domieszką frakcji organicznej. Obecność w gruntach młodych namułów organicznych ogranicza możliwość realizacji zabudowy w zasięgu występowania tych gruntów.

Na terenie wsi Grodziec, w dolinie potoku Grodzieckiego, znajdują się znaczne zasoby piasków kwarcowych formierskich, czwartorzędowych. Złoże piasków kwarcowych formierskich Grodziec I udokumentowano w kat B + C₁ w „Dodatku Nr 1 do dokumentacji geologicznej złoza piasków kwarcowych Grodziec I w kategorii B+C₁” z 2006 r. Zasoby ustalone na 30.06.2006 r. wynosiły razem 24.852 tys. ton z czego odpowiednio: w kat B – bilansowe poza filarami ochronnymi 12.343 tys. ton + bilansowe w filarach ochronnych 847 tys. ton; w kat. C₁ – bilansowe poza filarami ochronnymi – 10.757 tys. ton + bilansowe w filarach ochronnych – 905 tys. ton. Zasoby pozabilansowe nie występują. Funkcjonowała tu kopalnia Opolskich Kopalni Surowców Mineralnych z siedzibą w Choruli, która w 2006r. zlikwidowała Kopalnię Piasków Formierskich „Grodziec”. Tereny po

likwidacji obszaru górniczego są zrekultywowane w kierunku wodnym i zagospodarowane już częściowo rekreacyjnie.

Na przeważającej części obszaru wsi występują gleby semihydrogeniczne - zdegradowane czarne ziemie, które wykształciły na terenach z wysokim poziomem wód gruntowych. Są to gleby powstałe w wyniku przerywania procesów bagiennych (darniowo – glejowych), z bogatych w substancje organiczne osadów aluwialnych, o obniżonym w stosunku do naturalnego poziomie wód gruntowych – piasków gliniastych, glin piaszczystych, podścielonych piaskami i piaskami gliniastymi. Są to gleby o odczynie słabo zakwaszonym i mniejszej zawartości próchnicy, na ogół żyzne i bardzo żyzne.

Znaczny jest też udział gleb hydrogenicznych - gleb bagiennych: mułowo-torfowych oraz pobagiennych: murszowych. Jednak ograniczają one swój zasięg do lokalnych obniżień terenowych.

Całość gleb jest raczej mało urodzajna i daje małe możliwości produkcyjne dla rolnictwa uprawowego. W klasyfikacji bonitacyjnej użytki rolne wsi reprezentują głównie V i VI klasę bonitacyjną, ale występują tu też grunty klasy IV. Występują tu dwa podstawowe kompleksy glebowo – rolnicze: kompleks żytni dobry (5) oraz kompleks żytni słaby (6) - o glebach albo zbyt przepuszczalnych o luźnym składzie granulometrycznym albo glebach nadmiernie uwilgotnionych. Tym samym uprawa w ich obrębie jest znacznie utrudniona i silnie uwarunkowana klimatem, zwłaszcza opadami atmosferycznymi.

1.3. Wody podziemne i powierzchniowe

Na obszarze opracowania oraz w jego otoczeniu wody podziemne o większym znaczeniu występują w utworach:

- permotriasowych, w piaskowcach permskich i dolnego piaskowca o charakterze szczelinowo-porowym i zwierciadle artezyjskim. Wody tego poziomu ujęto w Ozimku przy ul. Częstochowskiej;
- triasowych, w utworach węglanowych wapienia muszlowego o charakterze szczelinowo – krasowym i zwierciadle naporowym, eksploatowane w ujęciu dla Huty Małapanew;
- czwartorzędowych, w piaszczysto - żwirowych osadach dolin rzecznych Małej Panwi i jej dopływów, eksploatowany na terenie sąsiadującego z Groźcem od wschodu Mnichusa.

Zgodnie z regionalizacją hydrogeologiczną A. Kleczkowskiego [1990] teren wsi Grodziec wchodzi w obręb występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP 335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie”) zakwalifikowanego do obszarów wymagających najwyższej ochrony. W utworach triasowych - *dolnego pstręgo piaskowca i retu* występuje najgłębiej położony szczelinowo-porowy zbiornik wodonośny. Zalega on pod GZWP 333 „Opole-Zawadzkie”. Zajmuje powierzchnię $A = 2050 \text{ km}^2$ i posiada szacunkowe zasoby dyspozycyjne w wysokości 50 tys. m^3/d o module zasobowym $0,28 \text{ l/skm}^2$. Na terenie gminy Ozimek poziom ten jest eksploatowany w ujęciu w Ozimku na głębokości 547 m ppt. Wydajność ujęcia $100 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 143 \text{ m}$. Ujęcie stanowi źródło zaopatrzenia miasta Ozimka i wsi Antoniów w wodę. Na obszarze gminy Ozimek poziom ten jest izolowany od powierzchni grubą [220 - 227 m] warstwą iłów, iłołupków i margli górnio-triasowych – kajprowych.

Wody podziemne piętra czwartorzędowego rozprzestrzenione są na całym obszarze wsi Grodziec. Utwory czwartorzędowe – piaski i pospółki, charakteryzują się dobrą i bardzo dobrą, przepuszczalnością. Zwierciadło wód czwartorzędowego poziomu wodonośnego

stabilizuje się w większości na głębokości 0,6 – 2,5 m. Plejstocenska warstwa wodonośna nie posiada w stropie izolacji wielkopowierzchniowymi osadami nieprzepuszczalnymi. W tej sytuacji do wód tego poziomu łatwo przenikają zanieczyszczenia powierzchniowe: urbanizacyjne i ze źródeł rolniczych. W związku z czym ustanowiono strefy ochrony ujęcia: bezpośredniej w granicach ogrodzenia, wewnętrznej pośredniej i zewnętrznej pośredniej obejmującej obszar zasilania ujęcia o kształcie koła i promieniu $r = 450$ m. Strefa ta fragmentarycznie wchodzi w obręb terenu objętego projektem planu. Zwierciadło wody ma charakter swobodny.

Teren opracowania charakteryzuje się mało zróżnicowaną głębokością poziomu zalegania wód gruntowych, co związane jest z niewielkim zróżnicowaniem rzeźby terenu oraz geologii utworów powierzchniowych. Generalnie występują tu niekorzystne lub mało korzystne warunki do lokalizacji zabudowy. Dominuje wysoki poziom wody gruntowej (do 1,0 m), który występuje w lokalnych obniżeniach terenu w większości poza terenami zabudowanymi oraz przy ciekach i rowach. Znaczące tereny zajmuje również poziom między 1 - 2 m, gdzie nie powinno się lokalizować budynków podpiwniczonych. Teren ten jest w dużej części zajęty przez istniejącą zabudowę.

Obszar opracowania znajduje się w Regionie Środkowej Odry, w dorzeczu Odry, w zlewni rzeki Chobianki, która jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Rossy i wpada bezpośrednio do Jeziora Turawskiego. Jest to ciek całkowicie uregulowany. Obszar objęty projektem Planu odwadniają dopływy Chobianki - Grodziecka Struga i Potok Białka oraz małe, często bezimienne cieki, wzbogacone dodatkowo siecią rowów melioracyjnych. Na terenie wsi Grodziec znajduje się wypełniony wodą zbiornik poeksploatacyjny, którego otoczenie służy celom rekreacyjnym. Obszar opracowania był objęty zasięgiem powodzi z 1997 r. Tereny te znajdują się w południowej części wsi, generalnie poza istniejącą zabudową.

1.4. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne gminy Ozimek należą do bardzo dobrych. Według regionalizacji klimatycznej Adama Schmucka, gmina ta leży w nadodrzańskiej krainie klimatycznej. Krainę tą charakteryzuje przewaga wpływów oceanicznych nad kontynentalnymi, a amplitudy temperatur są mniejsze od przeciętnych w Polsce. Wiosna jest tu wczesna i ciepła, a lato wczesne, ciepłe i długie. Zima rozpoczyna się późno - w pierwszej dekadzie grudnia, jest łagodna i krótka z nietrwałą pokrywą śnieżną.

Pod względem termicznym okolice Grodźca zaliczają się do najcieplejszych w kraju. Świadczą o tym zarówno wartości średniomiesięczne, ekstremalne jak również częstotliwość występowania dni przymrozkowych, mroźnych, a przede wszystkim dni gorących, powyżej 25°C . Długość okresu bezprzymrozkowego wynosi do 170 dni w ciągu roku.

Związana z zachmurzeniem liczba dni pogodnych, o zachmurzeniu poniżej 20 % powierzchni nieba wynosi 35 w skali roku, przy czym największa liczba dni pogodnych występuje w okresie lata i wczesnej jesieni (wrzesień - 4.8 dni), wartość najmniejsza w okresie jesiennym (listopad - 1.4 dnia). Liczba dni pochmurnych, o zachmurzeniu powyżej 80 % powierzchni nieba wynosi 133 dni, przy czym największa ilość dni pochmurnych przypada na porę zimową. W ciągu roku zaznacza się dominacja wiatrów z kierunku północno - zachodniego i zachodniego (łącznie ok. 33.5 % czasu w roku), oraz kierunków południowych (łącznie 39.2 % czasu w roku). Wiatry wiejące z kierunków północnych i wschodnich są zjawiskiem stosunkowo rzadkim, występując przez ok. 18.4 % czasu w roku. Udział cisz atmosferycznych osiąga 8.9 % czasu w roku.

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec*

Niewielkie zróżnicowanie topograficzne i morfologiczne terenu objętego zmianą Planu nie jest czynnikiem sprzyjającym znacznemu różnicowaniu warunków klimatu lokalnego. Niewielką część obszaru wsi Grodziec cechują korzystne warunki klimatu lokalnego pod względem termiczno-wilgotnościowym dla przebywania ludzi. Zdecydowaną większość stanowią tereny o pogorszonych warunkach klimatu lokalnego - występujące na gruntach o wysokim stanie wód, na obszarach podmokłych, w obniżeniach terenu. Częściej występują tam niekorzystne warunki wilgotnościowe, a także możliwość stagnacji zimnego powietrza, zjawiska inwersyjne oraz przymrozki. Tereny leśne otaczające wieś podwyższają jakość bioklimatu i działają na niego łagodząco.

Pogorszone warunki bioklimatyczne występują także w sąsiedztwie drogi krajowej nr 46, która znacząco oddziałuje na stan czystości powietrza atmosferycznego i emisję hałasu w swoim otoczeniu.

1.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Teren opracowania, według podziału geobotanicznego Polski, leży w granicach okręgu Nadodrzańskiego należącego do Krainy Śląskiej. Według podziału geobotanicznego Matuszkiewicza [1997], w obrębie Krainy Dolnośląskiej, w Okręgu Borów Stobrawskich, Turawskich i Niemodlińskich. Według podziału na jednostki regionalizacji przyrodniczo-leśnej Trampler [1990] teren ten znajduje się w Krainie Śląskiej, Dzielnicy Równiny Opolskiej, Mezoregionie Borów Stobrawskich.

Roślinność potencjalna

Cały obszar Grodzca, w zależności od warunków glebowych, powinny porastać zbiorowiska leśne (Matuszkiewicz red. 1991). Są to: grądy środkowoeuropejskie *Galio sylvatici-Carpinetum*, odmiana śląsko-wielkopolska, forma niżowa, seria uboga.

Roślinność rzeczywista

Zróżnicowanie roślinności Grodzca jest odzwierciedleniem dużej ilości siedlisk, jakie wykształciły się tu w wyniku zróżnicowania rzeźby terenu, różnego typu gleb, warunków klimatycznych, w tym głównie wilgotnościowych. Zróżnicowanie warunków edaficznych umożliwiło rozwój zbiorowiskom roślinnym, zarówno naturalnym (m.in. leśne, szuwarowe), jak i półnaturalnym i antropogenicznym (m.in. łąkowe, polne, ruderalne).

- zbiorowiska leśne i zaroślowe

Na obszarze objętym projektem Planu, występują niewielkie płaty zbiorowisk leśnych, charakterystycznych dla terenów nizinnych. Są to jednak zbiorowiska wtórne, ze sztucznie nasadzoną sosną na siedliskach grądowych, które mają niewielką wartość przyrodniczą.

Do zbiorowisk zaroślowych na omawianym terenie należą zarośla tarniny *Rhamno-Cornetum sanguinei* występujące bardzo rzadko na skrajach zadrzewień, miedzach i obrzeżach dróg polnych.

- zbiorowiska nieleśne

Potok Białka, zbiorniki wodne w miejscach nieczynnych piaskowni oraz strumienie i rowy melioracyjne stanowią dogodne siedliska dla rozwoju zbiorowisk wodnych, reprezentowanych na omawianym terenie przez fitocenozy z klas *Lemnetea minoris* i *Potametea*. Zbiorowiska wodne w zależności od warunków siedliskowych przedstawiają różne postacie organizacji - od dobrze wykształconych fitocenoz, skupiających większość gatunków charakterystycznych, do agregacji jednogatunkowych, trudnych do identyfikacji.

Najczęściej spotykanym zbiorowiskiem wodnym na terenie Grodzca jest kadłubowe zbiorowisko z dominacją rzęsy drobnej *Lemna minor*, które występuje często w różnego rodzaju płytkich zbiornikach wodnych. Niemniej pospolity jest zespół moczarki kanadyjskiej *Elodeetum canadensis* spotykany na rozproszonych stanowiskach w różnego rodzaju ciekach i zbiornikach wodnych. Rzadziej spotykane są: zespół rogatka sztywnego *Ceratophylletum demersi*, zespół wywłócznika kłosowego *Myriophylletum spicati*, zespół rdestnicy pływającej *Potametum natantis*.

Otoczenie zbiorników wodnych i rzadko potoku Białka stanowią najczęściej różnego typu zbiorowiska szuwarowe. Wśród szuwarów właściwych do najczęściej występujących należy szuwar trzciny pospolitej *Phragmitetum australis*, szuwar pałki szerokolistnej *Typhetum latifoliae* oraz zespół manny mielec *Glycerietum maximae*. Nieco wyższe położenia w stosunku do siedlisk szuwaru właściwego, zajmują szuwary wielkoturzyowe. Są to naturalne lub antropogeniczne zbiorowiska wysokich roślin bagiennych, często wytwarzających pokłady tzw. torfu turzycowego. Do najpospolitszych zbiorowisk tego typu należy zespół kosaćca żółtego *Iridetum pseudacori* zajmującego strefy przybrzeżne małych zbiorników, a także rowy i wilgotne obniżenia terenu na całym terenie wsi, zespół turzycy błotnej *Caricetum acutiformis* występujący pospolicie w różnych typach siedlisk wilgotnych i mokrych.

Istotnym uzupełnieniem szaty roślinnej Grodzca są łąki, obecnie jednak zazwyczaj nie wykaszane. Płaty koszone zaliczyć należy do kadłubowych zbiorowisk z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*. W kilku miejscach zanotowano także pospolite na tym terenie płaty łąk wyczyńcowych *Alopecuretum pratensis* i łąk owsicowych *Lolio-Cynosuretum* służących najczęściej jako jednokośne łąki lub pastwiska.

Pospolite w Grodźcu są zespoły roślinne użytków rolnych, zarówno upraw zbożowych jak i okopowych. Zbiorowiska chwastów towarzyszące uprawom roślin zbożowych (rząd *Centauretalia cyani*) i okopowych (rząd *Polygono-Chenopodietalia*) zajmują miejscami duże powierzchnie i stanowią najważniejszy element krajobrazu wsi. Na jej obszarze do acidofilnego związku *Aperion spicae-venti* należy wykształcony na ubogich glebach piaszczystych zespół chłodka drobnego *Arnoserido-Scleranthetum* oraz rozwinięte na żyzniejszych glebach gliniasto-piaszczystych zespoły: zespół maka piaskowego *Papaveretum argemones* oraz zespół wyki czteronasiennej *Vicietum tetraspermae*. Zbiorowiska upraw okopowych reprezentujące acidofilny związek *Panico-Setarion* wykształcają się na uboższych i średnio żyznych piaskach gliniastych, a ich znamioną cechą jest stały udział grupy acidofilnych gatunków piaszczystych siedlisk. Na terenie wsi odnotowano należący do omawianego związku zespół chwastnicy jednostronnej i włośnicy sianej *Echinochloo-Setarietum*, wykształcany stosunkowo rzadko na mniej kwaśnych, piaszczystych i gliniasto-piaszczystych glebach oraz rzadziej zespół palusznika nitkowatego *Digitarietum ischaemi* - na najuboższych, piaszczystych, kwaśnych i suchych glebach.

Pozostałe zbiorowiska roślinne o charakterze antropogenicznym z klas *Stellarietea mediae*, *Artemisietea vulgaris* i *Epilobietea angustifolii* są na tym terenie bogato reprezentowane. Zbiorowiska te związane są z terenami zmienionymi przez człowieka, tj.

terenami zabudowanymi, zrębami leśnymi, okrajkami i nieużytkami. Są to zbiorowiska o niewielkich walorach przyrodniczych.

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie

Na terenie wsi Grodziec nie występują siedliska przyrodnicze podlegające w Polsce ochronie prawnej na mocy prawa europejskiego.

W miejscach planowanych do zainwestowania nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I Dyrektywy Rady EWG nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. (Dyrektywy Habitatowej).

Rośliny chronione

Na obszarze wsi Grodziec nie stwierdzono występowanie gatunków roślin prawnie chronionych.

W miejscach planowanych do zainwestowania nie stwierdzono występowania gatunków roślin wymienionych w załączniku II Dyrektywy Rady EWG nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r.

Pod względem faunistycznym obszar opracowania jest zróżnicowany. Tereny zabudowane i rolne charakteryzują się silnym przekształceniem naturalnych ekosystemów. Występują tutaj gatunki pospolite – gatunki związane z siedliskami ludzkimi i gruntami ornymi. Charakteryzują się one umiejętnością dostosowania do silnie przekształconych ekosystemów i często szeroką tolerancją ekologiczną na różne czynniki środowiska. Natomiast tereny leśne i łąkowo-zadrzewieniowe posiadają znaczące wartości przyrodnicze.

Obok zwierząt pospolitych na terenie Grodźca występują gatunki objęte ochroną. Taksony zostały zakwalifikowane do umieszczenia w przeglądzie w następujących przypadkach: obecność na polskiej, europejskiej lub światowej czerwonej liście zwierząt, ochrona gatunkowa lub w „twardych załącznikach” (Konwencja Berneńska - II załącznik, Dyrektywa Ptasia - I załącznik, Dyrektywa Siedliskowa - II lub IV załącznik),

Kręgowce

Płazy

Na terenie Grodźca stwierdzono występowanie 4 chronionych gatunków płazów. Miejsca ich rozrodu znajdują się w różnego typu zbiornikach wody na obszarze wsi.

- traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*
- ropucha szara *Bufo bufo*
- żaba trawna *Rana temporaria*
- żaba wodna *Rana esculenta*

Gady

Na terenie Grodźca stwierdzono występowanie 5 chronionych gatunków gadów. Spotykane są w rozproszaniu na obszarze całej miejscowości.

- jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*
- jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*
- padalec zwyczajny *Anguis fragilis*
- zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*
- żmija zygzakowata *Vipera berus*

Ptaki

Na terenie Grodzca stwierdzono wiele gatunków ptaków lęgowych, w tym niewielka część, to gatunki rzadkie i ginące. Większość z nich gniazduje na terenach otwartych w północnej części wsi.

Gatunki z załącznika I Dyrektywy Ptasiej

- Gąsiorek *Lanius collurio*
- Ortolan *Emberiza hortulana*

Pozostałe rzadkie gatunki ptaków

Poniżej wymieniono gatunki występujące rzadko w Grodźcu:

- Przepiórka *Coturnix coturnix*
- Poklaskwa *Saxicola rubetra*
- Klaskawka *Saxicola rubicola*
- Srokosz *Lanius excubitor*

Ssaki

Na terenie Grodzca stwierdzono występowanie przedstawicieli 6 rzędów ssaków. Rząd owadożernych reprezentuje chroniony kret *Talpa europaea* i jeż zachodni *Erinaceus europaeus*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, zamieszkująca wilgotne środowiska leśne i zaroślowe. Do rzędu drapieżnych zaliczają się takie gatunki jak: lis *Vulpes vulpes* i kuna leśna *Martes martes*. Wszystkie te gatunki są drapieżnikami i wywierają znaczący wpływ na populacje innych grup zwierząt: ptaków i drobnych ssaków. Rząd zającokształtnych reprezentuje tylko jeden gatunek: zając szarak *Lepus capensis*, którego rzadko spotyka się w krajobrazie otwartym. Najliczniejszym w gatunki rzędem są gryzonie. W lasach spotyka się takie gatunki jak nornica ruda *Clethrionomys glareolus* czy mysz leśna *Apodemus flavicollis*. W suchych środowiskach spotkać można mysz polną *Apodemus agrarius*. Dzik *Sus scrofa* i sarna *Capreolus capreolus* należą do parzystokopytnych. Gatunki te spotyka się na obszarach leśnych wsi, na ogół niezbyt licznie. Występują tu również gatunki nietoperzy, z których najczęściej spotykanymi jest gacek brunatny *Plecotus auritus*.

Obszar objęty projektem Planu jest zróżnicowany pod względem zasobów przyrodniczych. Obszary leśne i podmokłe łąki oraz otoczenie cieków mają podwyższone walory przyrodnicze, pełnią funkcje zielonej infrastruktury, z występującymi stanowiskami chronionej fauny i nie są wskazane do zainwestowania, a jedynie do ochrony i kształtowania.

Generalnie jednak tereny planowanego zainwestowania nie przedstawiają większych wartości przyrodniczych ze względu na niewielkie walory faunistyczne oraz brak gatunków chronionych i rzadkich flory, a także pospolite zbiorowiska roślinne. Na terenach tych nie stwierdzono występowania siedlisk chronionych ani priorytetowych wyróżnionych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 [Dz. U. 2014, poz. 1713].

1.6. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej

Obszar objęty projektem Planu stanowi zróżnicowany, częściowo przekształcony antropogenicznie krajobraz kulturowy (w części centralnej - droga krajowa wraz z zabudową), ale z dużym udziałem lasów i elementów wzbogacających tj. zadrzewień, zakrzewień, zbiorników wodnych, podmokłych łąk itp., co sprawia, że posiada on dosyć duże walory estetyczne. Podwyższone walory krajobrazowe sprawiły, że cały teren opracowania

wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” ustanowionego na mocy uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej nr XXIV/193/88, a następnie rozporządzenia nr 0151/P/16/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz.Urz.Woj.Op. nr 33, poz. 1133 z późn.zm.).

Ponadto ze względu na wysokie walory kulturowo-krajobrazowe projekt Planu wprowadza strefę ochrony historycznego układu ruralistycznego wsi Grodziec, który obejmuje centralną część wsi.

Obszar objęty projektem Planu jest zróżnicowany pod względem przyrodniczo-krajobrazowym. W wyniku wieloletniego przekształcenia terenu, głównym elementem dzisiejszej struktury przyrodniczej terenów otwartych są struktury antropogeniczne (zasilane), reprezentowane głównie przez tereny o zdegradowanej ekologicznej strukturze funkcjonalno-przestrzennej tj. głównie grunty orne, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz ciągi komunikacyjne, przede wszystkim droga krajowa nr 46. Lokalne wzbogacenie struktury przyrodniczej stanowi zieleń towarzysząca zabudowie oraz łąki, pastwiska, zakrzaczenia i zadrzewienia wzdłuż cieków i rowów, a także niewielkie kompleksy leśne. Większe powierzchnie lasów zlokalizowane są w zachodniej i południowo-wschodniej części wsi.

Struktura przyrodnicza terenu opracowania i jego najbliższego sąsiedztwa wykazuje znaczne zróżnicowanie. Obszar opracowania stanowi krajobraz kulturowy o znaczącej wartości pomimo różnych elementów dysharmonijnych.

Z uwagi na funkcję środowiskotwórczą i wartość biocenotyczną na terenie objętym granicą opracowania oraz w jego sąsiedztwie wydzielić można struktury:

- o średniej wartości przyrodniczej – tereny leśne znacząco przekształcone (monokultury sosnowe), łąki podmokłe i wilgotne, zbiorniki wodne, stanowiące cenne struktury przyrodnicze zasilające tereny sąsiednie, potencjalnie miejsce występowania chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych,
- o małej wartości przyrodniczej - struktury seminaturalne i antropogeniczne, obejmujące tereny przekształcone, o znacząco zubożonej strukturze:
 - użytkowane grunty orne porośnięte roślinnością segetalną, nie użytkowane grunty orne, łąki i pastwiska świeże, silnie przekształcone,
- tereny bez znaczenia lub negatywnie oddziałujące na środowisko przyrodnicze
 - tereny zainwestowane porośnięte roślinnością antropogeniczną, ruderalną, trawami, roślinnością towarzyszącą i ozdobną (zabudowa, tereny przemysłowe i komunikacyjne wraz z najbliższym otoczeniem).

Obszar gminy Ozimek leży w obrębie regionalnego, przestrzennego systemu przyrodniczego. Podstawowym elementem przyrodniczej struktury przestrzennej dla obszaru opracowania jest Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”, który pełni funkcje regionalne oraz element krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL w postaci obszaru węzłowego o randze krajowej „Bory Stobrawskie”. Korytarz ekologiczny Grodzieckiej Strugi i Potoku Białka oraz tereny leśne umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków i zapewniają łączność pomiędzy stosunkowo dobrze zachowanymi ostojami przyrody (tzw. obszarami węzłowymi). Ważne funkcje przyrodnicze tzw. zielonej infrastruktury pełnią także podmokłe i wilgotne łąki oraz zadrzewienia i zakrzaczenia na terenie Grodźca.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Abiotycznego

Aktualny stan środowiska na obszarze gminy Ozimek kształtowany jest przez zespół oddziaływań wewnętrznych i zewnętrznych, związanych z bliższym i dalszym otoczeniem. Na ogólny stan środowiska na obszarze opracowania składają się głównie: stan zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, stan czystości wód podziemnych i powierzchniowych oraz klimat akustyczny.

Na stan środowiska rejonu opracowania wpływ mają:

- zanieczyszczenia powietrza

Stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego wynika głównie z działalności lokalnych źródeł emisyjnych (tzw. niska emisja zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych, kotłowni oraz z działalności zakładów przemysłowych) oraz z napływu zanieczyszczeń zewnętrznych. Wpływy dużych zakładów przemysłowych położonych w środkowej i wschodniej części województwa opolskiego są w znacznym stopniu łagodzone przez korzystną różę wiatrów (dominacja wiatrów zachodnich) oraz bariery ochronnej, którą tworzą duże kompleksy leśne.

Podstawowym źródłem emisji w gminie jest spalanie energetyczne, głównie paliw stałych, węgla, koksu, stanowiących podstawowe paliwo dla większości gospodarstw, warsztatów rzemieślniczych, jak również lokalnych kotłowni grzewczych.

Wobec braku na obszarze opracowania i w jego najbliższym sąsiedztwie znaczących przemysłowych źródeł zanieczyszczeń, stan czystości powietrza uzależniony jest przede wszystkim od niskiej emisji oraz ciągów komunikacyjnych (droga krajowa nr 46). Mogą tu występować podwyższone poziomy emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (NO_x , CO, SO_2 , ołów, pył zawieszony, węglowodory), których zasięg przestrzenny ich oddziaływania nie powinien przekraczać kilkunastu metrów. W przypadku wsi Grodziec zasięg taki powoduje, że pod wpływem emisji komunikacyjnych znajduje się większość zabudowy i mieszkańców wsi. W związku m.in. z powyższym planuje się wybudowanie obwodnicy wsi Grodziec, której orientacyjny przebieg wrysowano w projekt Planu..

W oparciu o nowy system klasyfikacji stref, dla strefy opolskiej, do której należy powiat opolski i gmina Ozimek, dla poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń, w wyniku badań przeprowadzonych w 2013 roku, wyznaczono klasy wynikowe, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy opolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych

Klasyfikacja strefy opolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia dla poszczególnych zanieczyszczeń												
Rodzaj zanieczyszczenia	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
Symbol klasy wynikowej	A	A	A	A	C	D ₂	C	A	A	A	C	C
Klasyfikacja strefy opolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin												
Symbol klasy wynikowej	A	A			C							

Źródło: WIOŚ Opole, 2014

Oznaczenia symboli klas:

A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu docelowego,

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec

C – poziom stężeń zanieczyszczenia jest powyżej poziomu docelowego, oczekiwane działania to dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych, opracowanie programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu.

Dla strefy opolskiej, w kryteriach określonych dla ochrony zdrowia, największe przekroczenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu dla poprzedniego okresu stwierdzono dla benzeny, benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu PM 2,5. Dla tych zanieczyszczeń, Marszałek Województwa opracował programy ochrony powietrza (2013r.), które uwzględniają działania zmierzające do osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych powyższych substancji w powietrzu.

Emisja niska

Emisja niska obejmuje emisję ze źródeł niezorganizowanych, do których zalicza się głównie paleniska domowe, małe kotłownie, warsztaty rzemieślnicze i rolnicze. Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania. Na terenach o rozwiniętej sieci ciepłowniczej wynosi od kilku do kilkunastu procent, natomiast na obszarach, których nie obejmują centralne systemy ciepłownicze, zwłaszcza na obszarach wiejskich, do kilkudziesięciu procent. Teren opracowania obejmuje w dużej części zwartą zabudowę wsi Grodziec, więc oddziaływanie emisji niskiej może być znaczące.

Emisja komunikacyjna

Obok energetyki do największych źródeł zanieczyszczenia powietrza zaliczana jest komunikacja. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające m.in. związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. Przebiegająca przez środek terenu opracowania droga krajowa nr 46 jest źródłem zanieczyszczeń i uciążliwości dla środowiska. Wzmożony ruch pojazdów samochodowych wpływa na pogorszenie warunków środowiska, w szczególności w zakresie stanu zanieczyszczenia powietrza, klimatu akustycznego i bezpieczeństwa fauny. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe: tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla i węglowodory (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające m.in. związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi.

- jakość wód podziemnych i powierzchniowych

Stopień podatności wód podziemnych na zanieczyszczenia zależy między innymi od uwarunkowań geologicznych, stopnia skażenia pozostałych komponentów środowiska (powietrze, wody powierzchniowe, gleby) oraz od zagospodarowania terenu. Do istniejących i potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych na terenie gminy zalicza się przede wszystkim: nieracjonalną gospodarkę rolną, fermy hodowlane, składowiska „dzikich” odpadów, komunalne oczyszczalnie ścieków; stacje paliw; bazy, składy i zakłady przemysłowe.

Istotne zagrożenie dla jakości wód podziemnych, jak również powierzchniowych, stanowi niewłaściwa gospodarka rolna. Nadmierne stosowanie nawozów mineralnych i naturalnych, przekraczające bieżące potrzeby roślin i pojemność sorpcyjną gleb, może łatwo doprowadzić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych zasilających poziom wód podziemnych. Ponadto pochodząca z ferm trzody chlewnej i bydła gnojowica wywożona często na pola jest źródłem wzrostu stężenia azotanów w glebach oraz w płytkich poziomach wodonośnych. Podobne zagrożenie stanowią nieuszczelnione szamba wykorzystywane w miejscowościach pozbawionych kanalizacji ściekowej. Poważne zagrożenia stanowią również

dzikie składowiska odpadów, bowiem nie posiadają one odpowiednich zabezpieczeń chroniących gleby i wody przed bezpośrednią migracją zanieczyszczeń. Natomiast stacje paliw, bazy i składy maszyn, są także potencjalnym źródłem zanieczyszczeń. Produktu ropopochodne mają zdolność migrowania do gruntów i wód podziemnych, powodując przy tym silne zmiany właściwości organoleptycznych wody o trwałym charakterze, nawet gdy występują w ilościach śladowych. Produkty ropopochodne najczęściej dostają się do wód w wyniku wadliwej ochrony terenów przeładunkowych, placów do tankowania, niestaranności obsługi, nieszczelności zbiorników i rurociągów oraz awarii pojazdów przewożących paliwa i oleje.

W obrębie wsi Grodziec występuje ważna struktura wodonośna jaką jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 335. Jednakże poziom ten jest izolowany od powierzchni grubą [220 - 227 m] warstwą iłów, iłołupków i margli górnio-triasowo – kajprowych. Natomiast brak jest izolacji utworów czwartorzędowych, które ujmowane są w sąsiedniej miejscowości Mnichus i dostarczane wodociągiem do Grodźca. W związku z czym ustanowiono strefy ochrony ujęcia: bezpośredniej w granicach ogrodzenia, wewnętrznej pośredniej i zewnętrznej pośredniej obejmującej obszar zasilania ujęcia o kształcie koła i promieniu $r = 450$ m. Strefa ta fragmentarycznie wchodzi w obręb obszaru objętego projektem Planu.

Czystość wód cieków na terenie wsi nie jest monitorowana.

- hałas

Jednym z głównych problemów środowiskowych na obszarze województwa opolskiego, a więc także gminy Ozimek jest zanieczyszczenie hałasem, w szczególności komunikacyjnym. Hałas jest elementem tzw. stresu terenów zurbanizowanych, wpływającym na jakość życia ludności. Do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu w środowisku należy komunikacja drogowa, która emituje około 80 % wszystkich hałasów rozprzestrzeniających się na terenach osadniczych. Na poziom hałasu drogowego mają przede wszystkim wpływ: natężenia ruchu komunikacyjnego, udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu, prędkość ruchu pojazdów, stan techniczny pojazdów, odległość zabudowy mieszkaniowej, stan i rodzaj nawierzchni, płynność ruchu i sposób eksploatacji pojazdów.

Na podstawie badań i map akustycznych opracowanych w 2012r. dla dróg krajowych o natężeniu powyżej 3 000 0000 pojazdów rocznie [Program..., 2014] wykazano, że tereny przy drodze krajowej nr 46 na odcinku Opole – Ozimek są narażone na ponadnormatywny hałas w porze dziennej i nocnej. W związku z czym z dużą pewnością można stwierdzić, że narażone są również tereny wsi Grodziec. Jest to szczególnie odczuwalne i uciążliwe dla mieszkańców z powodu położenia większości zabudowy wzdłuż drogi krajowej.

2.2. Biotycznego

Tereny gminy Ozimek od wielu wieków podlegają gospodarczemu wykorzystaniu. Przede wszystkim przez intensywną gospodarkę rolną oraz zagospodarowanie dla celów osadniczych. Aktualny stan i struktura przyrodnicza obszaru opracowania jest efektem przekształceń środowiska przez gospodarkę człowieka. Wczesny rozwój osadnictwa ograniczył areał występowania lasów, a dążenie do intensyfikacji gospodarki rolnej w ostatnich latach sprawiło, że wiele łąk przekształcono w grunty orne lub zabudowano.

Wskutek rozwoju rolnictwa i osadnictwa rejon opracowania uległ znacznym przemianom antropogenicznym. Jednakże ze względu na stosunkowo słabe warunki glebowe i uwarunkowania historyczne wieś Grodziec zachowała jeszcze pewne walory przyrodniczo-krajobrazowych, a jej teren jest wciąż w części zalesiony.

Na terenach otwartych we wsi Grodziec, w wyniku zabudowy i intensywnej gospodarki rolnej, naturalne i seminaturalne zbiorowiska roślinne występują w formie kadłubowej, są znacznie przekształcone: odwodnione, zabudowane, zaorane lub zarośnięte na skutek zaniechania użytkowania i sukcesji naturalnej. Natomiast na terenach leśnych można jeszcze spotkać ciekawe zbiorowiska roślinne. Generalizując, teren opracowania pod względem przyrodniczym jest zróżnicowany. Na skutek znaczących przekształceń środowiska nie przedstawia obecnie istotnych wartości przyrodniczych, za wyjątkiem terenów leśnych oraz zachowanych fragmentów podmokłych łąk.

Szczególnie istotną, lokalnie stabilizującą i wzmacniającą rolę dla sąsiednich ekosystemów rolnych oraz zabudowanych, odgrywają tereny leśne z zachowaną roślinnością o charakterze naturalnym. Z powodu znaczącego przekształcenia użytków zielonych odgrywają one znacząco mniejszą rolę stabilizującą dla terenów sąsiednich, niż jeszcze kilkanaście, kilkadziesiąt lat temu. Jednak wzmocnienie funkcji przyrodniczych jest możliwe i wskazane, głównie poprzez zachowanie terenów podmokłych oraz wprowadzenie i uzupełnienie zieleni przyrodnej wzdłuż cieków i rowów.

3. Zabytki i dobra materialne

Wieś Grodziec zawdzięcza swe powstanie kolonizacji fryderycjańskiej. Założono ją jako osadę leśną na terenie bagnistym obfitującym w olchy. W 1751 r. osiedliły się tutaj 33 rodziny czeskich husytów (stąd czesko brzmiące nazwy Grodzca w przeszłości). Wieś wybudowano według planu, na podstawie którego:

- uregulowano rzeczkę (Grodziecką Strugę - Białkę),
- po jej obydwu stronach wytyczono jednakowej szerokości drogi,
- wybudowano z drewna 100 jednakowych domów kolonijnych,
- na skrzyżowaniu dróg w centrum zaplanowano budowę kościoła (obecny neogotycki, d. ewangelicki, powstał w 1891 r.), plebanii (1906), szkoły (obecny Dom Nauczyciela z 1854 r.) i aresztu.

Ludność wsi w 1945 r. uległa całkowitej wymianie. Przesiedlonych do zachodnich Czech dotychczasowych mieszkańców zastąpili Polacy wypędzeni z Białki Szlacheckiej i Królewskiej nieopodal Lwowa, przynoszący ze sobą inne tradycje i wiarę.

Zachowany w Grodźcu fryderycjański układ ruralistyczny o niewątpliwych walorach kompozycyjnych (oś wodna ze szpalerem olch), uporządkowana zabudowa murowana w części z przełomu wieków XIX i XX, obiekty o walorach kulturowych, zasługują na ochronę konserwatorską. W związku z czym na terenie objętym projektem Planu wyznaczono strefę ochrony historycznego układu ruralistycznego wsi Grodziec, który obejmuje centralną część wsi, po obu stronach drogi krajowej.

Znajdują się tu także liczne zabytki architektury i budownictwa ujęte m.in. w wojewódzkim rejestrze zabytków:

➤ Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa opolskiego

- kościół parafialny p.w. MB Częstochowskiej i św. Wojciecha, wpisany do rejestru zabytków pod numerem Ks. a t. I 88/2009 decyzją z dnia 25 marca 2009,

➤ Inne obiekty zabytkowe

Plan obejmuje ustaleniami ochrony następujące zabytki nieruchome, posiadające wartość historyczną i stanowiące przykłady lokalnej tradycji budowlanej:

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec*

- cmentarz parafialny,
- plebania,
- dom parafialny – ul. Klasztorna,
- kapliczka przydrożna – ul. Częstochowska,
- szkoła – ul. Tartaczna,
- młyn - ul. Tartaczna 13,
- gospoda - ul. Częstochowska,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 31,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 33,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 39,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 40,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 47,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 52,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 54/56,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 55,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 63,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 69/71,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 73,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 79/81,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 91,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 93,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 95,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 98,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 99,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 103,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 105,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 111,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 114,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 115,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 119,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 121,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 124,
- piekarnia - ul. Częstochowska 125,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 126,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 129/131,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 135,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 142/144,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 148,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 151,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 153,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 154/156,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 157,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 159,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 163,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 165,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 167,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 174,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 173/175,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 177,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 178,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 182,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 183/185,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 186,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 189/191,

- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 195,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 206,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 210,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 222,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 234,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 236,
- dom mieszkalny - ul. Częstochowska 240,
- dom mieszkalny - ul. Leśna 4, 6,
- dom mieszkalny - ul. Leśna 8, 10,
- dom mieszkalny - ul. Leśna 12, 14,
- dom mieszkalny - ul. Tartaczna 4,
- dom mieszkalny - ul. Tartaczna 3,
- dom mieszkalny - ul. Tartaczna 11,
- dom młynarza - ul. Tartaczna 13.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne w świetle realizacji planu miejscowego, w szczególności na obszarach chronionych

Najistotniejszymi problemami ochrony środowiska w rejonie objętym zmianą Planu są:

- zagrożenie jakości powietrza, związane z niską emisją i przebiegiem drogi krajowej nr 46,
- nieład przestrzenny i architektoniczny, wprowadzanie na tereny wiejskie obiektów dysharmonijnych,
- zagrożenie ponadnormatywnym hałasem od drogi nr 46,
- zagrożenie jakości wód podziemnych.

Zagrożenie jakości powietrza w sezonie grzewczym na terenach wiejskich

Jednym z istotnych czynników wpływających na stan zanieczyszczeń powietrza jest emisja z indywidualnych palenisk domowych. Ważna jest tu przede wszystkim poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców: wiedza na temat szkodliwości spalania butelek plastikowych, gumy, opakowań z powłoką aluminiową oraz sposobów oszczędzania energii (termomodernizacja, stosowanie materiałów energooszczędnych w budownictwie) oraz zasadności segregacji śmieci powstających na skutek bytowania człowieka. Duży problem stanowi także spalanie w paleniskach domowych i lokalnych kotłowniach materiałów takich jak, butelki PET, powodujących emisję substancji specyficznych do powietrza, stąd też należy uświadamiać mieszkańców o negatywnych skutkach jakie niesie ze sobą takie działanie dla zdrowia, a nawet życia człowieka. W odniesieniu do pieców domowych działania powinny być prowadzone głównie poprzez instalowanie kotłów wykorzystujących bardziej ekologiczne nośniki ciepła, winno się też prowadzić działania promocyjno-informacyjne na temat możliwości uzyskania dofinansowania np.: do wymiany pieców węglowych.

Na terenach wiejskich, gdzie względy ekonomiczne ograniczają rozwój sieci ciepłowniczej i gazowej w znaczącym stopniu powinny być wykorzystywane lokalne zasoby energii odnawialnej i wprowadzane takie źródła energii jak gaz i olej lub ekologiczne rodzaje paliwa węglowego (brykiety, ekogroszek), a także paliwa odnawialne np. biomasa.

Nieład przestrzenny i architektoniczny, wprowadzanie na tereny wiejskie obiektów dysharmonijnych

Nieład przestrzenny i architektoniczny jest problemem praktycznie wszystkich terenów wiejskich, gdzie intensywnie rozwija się zabudowa. Problemem stają się niedostosowane do

warunków otoczenia i sąsiedniej zabudowy, często historycznej, nowo budowane domy. Są one często za wysokie, o jaskrawej kolorystyce elewacji lub dachu, zbudowane z materiałów zupełnie nieprzystających do tradycji danego regionu i miejsca, otoczone płotem z płyt betonowych. Na tereny wiejskie wprowadza się również, nie bacząc na walory krajobrazowe, obiekty dysharmonijne wysokościowe lub wielkokubaturowe. Problem ten jest szczególnie istotny na terenach objętych ochroną lub w ich sąsiedztwie. Podobnie z wielu terenów, przydroży znikają zadrzewienia i zakrzaczenia, pozostaje jedynie zieleń ozdobna, która nie spełnia tylu ważnych funkcji, co zieleń wysoka, rodzima.

Teren opracowania w dużej części charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi, ale stopniowo są one zniekształcane i zmniejszane. Powinno się przeciwdziałać dalszej dewastacji krajobrazu wsi oraz wzmacniać i uatrakcyjnić środowisko wizualne. Kształtowanie krajobrazu na terenie wsi Grodziec powinno być przedmiotem szczególnej troski z powodu położenia wsi w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawski-Turawskie”.

Zagrożenie ponadnormatywnym hałasem

Jednym z głównych problemów środowiskowych na obszarze województwa opolskiego, a więc także gminy Ozimek i wsi Grodziec jest zanieczyszczenie hałasem, w szczególności komunikacyjnym. Hałas jest elementem tzw. stresu terenów zurbanizowanych, wpływającym na jakość życia ludności. Do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu w środowisku należy komunikacja drogowa, która emituje około 80 % wszystkich hałasów rozprzestrzeniających się na terenach osadniczych. Na poziom hałasu drogowego mają przede wszystkim wpływ: natężenia ruchu komunikacyjnego, udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu, prędkość ruchu pojazdów, stan techniczny pojazdów, odległość zabudowy mieszkaniowej, stan i rodzaj nawierzchni, płynność ruchu i sposób eksploatacji pojazdów.

Na podstawie badań i map akustycznych opracowanych w 2012r. dla dróg krajowych o natężeniu powyżej 3 000 0000 pojazdów rocznie [Program..., 2014] wykazano, że tereny przy drodze krajowej nr 46 na odcinku Opole – Ozimek są narażone na ponadnormatywny hałas w porze dziennej i nocnej. W związku z czym z dużą pewnością można stwierdzić, że narażone są również tereny wsi Grodziec. Jest to szczególnie odczuwalne i uciążliwe dla mieszkańców z powodu położenia większości zabudowy wzdłuż drogi krajowej.

Zagrożenie jakości wód podziemnych

Z utworów czwartorzędowych ujmowane są wody dla potrzeb grupowych wodociągów komunalnych. Utwory wodonośne poziomu czwartorzędowego nie posiadają warstw izolacyjnych, co stwarza niebezpieczeństwo skażenia wody na znacznym obszarze, z tego powodu ustanowiono strefy ochronne ujęć zaopatrujących ludność w wodę do picia (ujęcie Mnichus – częściowo na obszarze opracowania). Istotnym źródłem zanieczyszczenia, wód powierzchniowych i podziemnych są spływy obszarowe z pól oraz wylewanie na pola gnojowicy, bądź zanieczyszczenia migrujące z dzikich wysypisk.

4.1. Ocena stopnia zgodności postanowień projektu planu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody

Zapisy projektu Planu dotyczące Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” są zgodne z zapisami rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr 0151/P/16/06 z

dnia 8 maja 2006r. oraz rozporządzeniem zmieniającym nr 0151/P/34/08 Wojewody Opolskiego z dnia 16 maja 2008r. **w sprawie obszarów chronionego krajobrazu**, w tym: **z zakazami** w poniższym zakresie, które zostały uwzględnione w zapisach Planu:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; zakaz ten nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ust. 1 pkt 2 powyższej ustawy,
- 2) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, za wyjątkiem obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, planach miejscowych i decyzjach lokalizacyjnych, gdzie dopuszcza się uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej i usługowej, pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów, zgodnie z linią jaka występuje na przyległych działkach;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów,
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub racjonalna gospodarka rolna, leśna, wodna lub rybacka;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych;

Zgodnie z zapisami § 3 ust. 4 pkt 3 przywołanego rozporządzenia zakaz, o którym mowa powyżej w pkt 2 nie dotyczy działek przeznaczonych pod zabudowę wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia. Działki o numerach ewidencyjnych 71/4, 71/5, 71/6, 71/7, 71/8, 71/9 i 71/13 położone w granicach terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 12MN w obowiązującym planie miejscowym przyjętym Uchwałą Nr VI/56/03 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami we wsi Grodziec (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2003 r. Nr 43 poz. 940) przeznaczone są pod realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i drogę a więc na podstawie zapisów § 3 ust. 4 pkt 3 przywołanego rozporządzenia utrzymuje się przeznaczenia pod zabudowę w projekcie planu dla wsi Grodziec.

Ponadto zgodność projektu Planu wsi Grodziec z rozporządzeniem wojewody potwierdza również analiza zapisów projektu Planu dla poszczególnych terenów pod tym kątem. Nowe tereny przeznaczono głównie pod nieuciążliwe zainwestowanie (głównie zabudowa mieszkalno-usługowa) i generalnie na gruntach o małej wartości rolniczej i przyrodniczej.

Generalnie projektowane zagospodarowanie terenu nie narusza najcenniejszych przyrodniczo terenów. Zachowuje w większości tereny stanowiące zieloną infrastrukturę i pełniące funkcje korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych.

Ustalenia planu nie ingerują znacząco w istniejący system przyrodniczy, a ich wpływ jest mało istotny na świat roślin i zwierząt. Docelowo teren objęty Planem powinien być wzbogacony w prawidłowo ukształtowaną zieleń niską, przywodną i przydrożną – plan

przewiduje „zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków, zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych”.

Stwierdzono także, że ustalenia Planu są generalnie zgodne z działaniami w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych lądowych oraz wodnych przewidzianych w Rozporządzeniu Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. Wiele działań mogących realnie wpływać na utrzymanie bądź wzrost różnorodności obszaru i zachowanie walorów krajobrazowych znalazło odzwierciedlenie w zapisach Planu.

Natomiast analiza zgodności Planu z celami ochrony OCHK „Lasy Stobrawsko-Turawskie” wykazała, że przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, usługową i przemysłową nie wpłynie znacząco na walory obszaru i nie uniemożliwi jego wykorzystania w celach związanych z turystyką i wypoczynkiem. W szczególności, w świetle uregulowania zabudowy i zagospodarowania na wyznaczonych terenach, w tym usług sportu, rekreacji i turystyki, gdzie dzięki ustaleniom Planu m.in. zharmonizowana będzie nowa zabudowa (wprowadzenie konkretnych parametrów dla budynków) oraz wykorzystanie infrastruktury technicznej (zasady odprowadzania ścieków). Także pełniona przez Obszar funkcja korytarza ekologicznego nie jest zagrożona, ponieważ wzrost powierzchni projektowanej zabudowy w porównaniu do rozległej powierzchni korytarza ekologicznego IBS PAN Opole – Katowice, nie wpłynie negatywnie na jego ciągłość i funkcje.

Zapisy Planu ograniczają również negatywną ingerencję zabudowy w dotychczasowy, w większości harmonijny krajobraz kulturowy - nakazuje nową zabudowę harmonijnie wkomponować w krajobraz naturalny i kulturowy, zachowując ich walory. Także szczegółowe ustalenia dotyczące bryły budynków, dachów, płotów, udziału zieleni itp. pozwalają na prawidłowe kształtowanie tego obszaru. Tereny zarezerwowane pod obwodnicę wsi nie stanowią cennych obszarów przyrodniczych - znajdują się tu obecnie przekształcone i ubogie łąki, grunty orne oraz fragmenty monokultur sosnowej. Z powodu niewielkich walorów przyrodniczych tego terenu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, chociaż będzie to dodatkowy element, w tym wypadku liniowy, oddziałujący na krajobraz. Wpływ obwodnicy na krajobraz powinien być szczegółowo rozpoznany na etapie procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, gdzie zasięg oddziaływania i jego rzeczywisty wpływ powinien być określony w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie konkretnych parametrów planowanej inwestycji, a zapisy minimalizujące czy ograniczające negatywne oddziaływania powinny zostać zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co powinno wykluczyć negatywny wpływ przebiegu nowej drogi na walory Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”.

4.2. Ocena stopnia zgodności postanowień projektu planu z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody ożywionej i nieożywionej oraz krajobrazu

Zapisy projektu Planu są w większości zgodne z zapisami ustawy o ochronie przyrody, w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody i krajobrazu.

W szczególności taką zgodność wykazują zapisy Planu:

- 1) ograniczenie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne,
- 2) zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków,
- 3) zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych

- 4) dla obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie” ustanowionego Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r., (całość obszaru planu) obowiązują działania i zakazy zawarte w przywołanym rozporządzeniu,
 - 5) na terenach inwestycji budowlanych ustala się obowiązek zdejmowania humusu i wykorzystania go w biologicznie czynnej części działek budowlanych lub do rekultywacji innych terenów zdegradowanych
 - a) wysypywania i wylewania nieczystości do wód i do gruntu,
 - b) lokalizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady,
 - 6) zakaz lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego.
- 5. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska istotne dla planu miejscowego oraz sposoby, w jakich te cele i problemy środowiska zostały uwzględnione podczas prac na planem miejscowym**

Dokumenty o znaczeniu międzynarodowym

Podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie tzw. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały precyzyjnie określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustaw pokrewnych, rozporządzeń oraz dyrektyw. Obecnie polskie przepisy prawne pozostają w zasadniczej zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001), tzw. **Dyrektywa SEA**. Polskie prawo uwzględnia również przepisy dyrektyw dotyczących sieci obszarów NATURA 2000, tj. dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE L 103 z 25.04.1979 z późn.zm.) tzw. **Dyrektywa Ptasia** oraz dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, z późn.zm.) tzw. **Dyrektywa Siedliskowa**.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985 z późn.zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne) oraz dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 roku zmieniająca dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 roku przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału

społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),

- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto polskie prawodawstwo uwzględnia ustalenia:

- dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie odpowiedzialności za zapobieganie i naprawę szkód w środowisku (Dz. U. WE L 143/56 z 30.04.2004),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008),
- dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 roku w sprawie odpadów (Dz. Urz. WE L 194 z 25.07.1975, L 78 z 26.03.1991 i L 377 z 23.12.1991),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 roku odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002).

Wymieniono powyżej tylko niektóre z Dyrektyw obowiązujących w polskim prawodawstwie, najistotniejszych z punktu widzenia sporządzanego dokumentu. Ponadto Polska od szeregu lat aktywnie uczestniczy na forum międzynarodowym w pracach organizacji, instytucji i konwencji, które mają na celu rozwiązanie globalnych i regionalnych problemów ochrony środowiska oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju. Jedną z form tej działalności jest przyjmowanie i realizacja zobowiązań określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach.

Polska jest obecnie stroną następujących konwencji i protokołów z dziedziny ochrony środowiska (istotnych z punktu widzenia niniejszej prognozy):

- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska z 19 września 1979 roku);
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska z 23 czerwca 1979 roku);
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Nairobi z 22 maja 1992 roku;
- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska z 13 listopada 1979 roku);
- Konwencja w sprawie ochrony warstwy ozonowej (Konwencja Wiedeńska z 22 marca 1985 roku);
- Konwencja o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z 22 marca 1989 roku (Konwencja Bazylejska);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UN FCCC) z 5 czerwca 1992 roku;
- Konwencja o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych z dnia 17 marca 1992 roku;
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Konwencja z Espoo z 25 lutego 1991 roku);
- Konwencja EKG ONZ w sprawie społecznego dostępu do informacji, podejmowania decyzji i sądownictwa w ochronie środowiska (Konwencja z Aarhus z czerwca 1998 roku).

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach.

Polityka wspólnotowa

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. W ramach tego programu wyznaczono 4 podstawowe obszary priorytetowe dla polityki Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska. Są to:

- zmiany klimatu;
- przyroda i bioróżnorodność biologiczna;
- środowisko i zdrowie;
- zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

Zapisy projektowanego dokumentu uwzględniają cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej określone w VI Wspólnotowym Programie Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego oraz są zgodne z następującymi dyrektywami UE:

- Dyrektywą Wodną (Dz. U. UE. L z 2000 r. Nr 327, poz. 1.) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Dyrektywą 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. Dyrektywa weszła w życie 26 listopada 2007 r., a jej głównym celem jest ustanowienie ram dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, związanych z powodzią na terytorium Wspólnoty,
- Dyrektywą Rady 75/442/EEC z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów (tzw. dyrektywa ramowa), znowelizowaną dyrektywą Rady 91/156/EEC, dyrektywą Rady 91/692/EEC oraz decyzją Komisji 96/350/EC. Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia odzysku i usuwania odpadów w sposób nie zagrażający życiu ludzkiemu i nie powodujący szkód w środowisku. Dyrektywa określiła zasadę zanieczyszczający płaci, tj. koszty utylizacji odpadów mają być ponoszone przez wytwórców odpadów.

Dokumenty krajowe

Cele i działania w dokumentach krajowych dotyczące ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami uwzględniają cele polityki Unii Europejskiej w tej dziedzinie oraz zawartych międzynarodowych konwencji. Najważniejsze dokumenty krajowe oraz zawarte w nich cele przedstawiono poniżej. Zapisy planu miejscowego uwzględniają poniższe zapisy.

Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016

Najważniejsze cele średniookresowe (do roku 2016r.) zawarte w PEP:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju

gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną,

- racjonalnego użytkowania zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego,
- racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej,
- rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego,
- przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne,
- zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą,
- racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją,
- poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska,
- dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dwóch dyrektyw unijnych (Dyrektywy LCP i Dyrektywę CAFE),
- utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków,
- dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i promieniowanie elektromagnetyczne oraz podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.
- stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH.

Pod kątem gospodarki odpadami, Polityka Ekologiczna Państwa ustanowiła następujące cele średniookresowe do 2016 r.:

- znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
- eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
- takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Dyrektywa 91/271/EWG z 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych nałożyła na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek m.in. wyposażenia aglomeracji powyżej 2000 RLM w zbiorcze systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków oraz odprowadzania do wód ścieków komunalnych odpowiednio oczyszczonych z substancji biologicznie rozkładalnych. W celu wypełnienia tych zobowiązań w Polsce został opracowany Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), który

stanowi wykaz aglomeracji powyżej 2000 RLM oraz wykaz niezbędnych przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych. Program obejmuje następujące kategorie działań inwestycyjnych: budowę i modernizację zbiorczych sieci kanalizacyjnych, budowę nowych oraz modernizację i rozbudowę istniejących oczyszczalni ścieków. Projekt Planu uwzględnia konieczność podłączenia nowo budowanych zakładów i budynków do kanalizacji sanitarnej.

W projekcie Planu uwzględniono cele oraz priorytety wybranych dokumentów planistycznych różnej rangi, poprzez rekomendację (wskazanie) szczegółowych zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiąmane również przez ustalenia funkcjonalne i nałożone na nie wymogi wynikające z projektu planu. Przede wszystkim utrzymane zostało założenie strategicznych dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który rozumieć należy zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Tabela 4. Ocena spójności projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z celami ochrony środowiska ustanowionymi w dokumentach strategicznych rangi międzynarodowej, krajowej i wojewódzkiej.

Strategia UE „Europa 2020”	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
- efektywne korzystanie z zasobów	- na terenach inwestycji budowlanych ustala się obowiązek zdejmowania humusu i wykorzystania go w biologicznie czynnej części działek budowlanych lub do rekultywacji innych terenów zdegradowanych, - zaleca się wykorzystywanie do celów grzewczych i związanych z produkcją – paliw ekologicznych (np. energii elektrycznej, gazu, oleju opałowego).
Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
• zachowanie różnorodności biologicznej • racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją, • utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód	- ograniczenie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne, - zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków, - zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych - zakaz odprowadzania ścieków bezpośrednio do gruntu i wód powierzchniowych oraz nakaz odprowadzania ścieków poprzez kanalizację gminną do oczyszczalni ścieków - ze względu na położenie obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (335 Krapkowice – Strzelce Opolskie), obowiązuje zakaz: wysypywania i wylewania nieczystości do wód i do gruntu, lokalizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady, - lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć

	stan środowiska wodnego - obowiązuje odbiór odpadów w systemie zorganizowanym zgodnie z przepisami o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, - zakaz wylewania, zakopywania i składowania odpadów na terenach nieprzeznaczonych do tego celu oraz składowania odpadów niebezpiecznych dla środowiska
• dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i promieniowanie elektromagnetyczne oraz podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe	- ustala się że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w przepisach odrębnych
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
- zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia energetyczne i naturalne	- nakaz zachowania określonych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska ograniczeń w użytkowaniu terenów przyległych do napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia w ramach strefy technicznej
Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
- zmniejszenie negatywnego oddziaływania hałasu na człowieka i środowisko, - ochrona krajobrazu kulturowego, - utrzymanie i wzmocnienie ekosystemów.	- ustala się, że poziom hałasu przenikający do środowiska nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w przepisach odrębnych, - budowy ogrodzeń z prefabrykowanych elementów betonowych (przędła), blach i muru pełnego, - stosowania jako materiałów elewacyjnych wszelkiego rodzaju listew plastikowych, blachy falistej, trapezowej i innych blach, - ustala się preferowanie zabudowy w stylu nawiązującym do tradycji lokalnych oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości. - ograniczenie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne, - zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków, - zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych

III. CZĘŚĆ PROGNOSTYCZNA

1. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Wskutek rozwoju rolnictwa i osadnictwa rejon opracowania uległ znacznym przemianom antropogenicznym. Jednakże ze względu na stosunkowo słabe warunki glebowe i uwarunkowania historyczne wieś Grodziec zachowała jeszcze pewne walory przyrodniczo-krajobrazowe, a jej teren jest wciąż w części zalesiony.

Na terenach otwartych we wsi Grodziec, w wyniku zabudowy i intensywnej gospodarki rolnej, naturalne i seminaturalne zbiorowiska roślinne występują w formie kadłubowej, są znacznie przekształcone: odwodnione, zabudowane, zaorane lub zarośnięte na skutek zaniechania użytkowania i sukcesji naturalnej. Natomiast na terenach leśnych można jeszcze spotkać ciekawe zbiorowiska roślinne. Generalizując, teren opracowania pod względem przyrodniczym jest zróżnicowany. Na skutek znaczących przekształceń środowiska nie przedstawia obecnie istotnych wartości przyrodniczych, za wyjątkiem terenów leśnych oraz zachowanych fragmentów podmokłych łąk.

Szczególnie istotną, lokalnie stabilizującą i wzmacniającą rolę dla sąsiednich ekosystemów rolnych oraz zabudowanych, odgrywają tereny leśne z zachowaną roślinnością o charakterze naturalnym. Z powodu znaczącego przekształcenia użytków zielonych odgrywają one znacząco mniejszą rolę stabilizującą dla terenów sąsiednich, niż jeszcze kilkanaście, kilkadziesiąt lat temu. Jednak wzmocnienie funkcji przyrodniczych jest możliwe i wskazane, głównie poprzez zachowanie terenów podmokłych oraz wprowadzenie i uzupełnienie zieleni przywodnej wzdłuż cieków i rowów.

Potencjalne zmiany w środowisku na obszarze objętym zmianą planu i w jego sąsiedztwie, w wyniku dalszego, dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu, oparte zostały na analizie stanu istniejącego, biorąc pod uwagę planowane trendy rozwojowe. Można stwierdzić, że niniejsza prognoza odpowiada analizie wariantu „0”-go tzn. kontynuacji dotychczasowego zagospodarowania.

Obszar opracowania podlega gospodarczemu wykorzystaniu dla celów gospodarki rolnej, leśnej lub jest terenem zabudowy, głównie mieszkaniowo-usługowej. Występująca na terenach otwartych roślinność synantropijna, segetalna, ozdobna i towarzysząca siedzibom ludzkim, przedstawiająca minimalną wartość przyrodniczą, nie podlegająca żadnym gwałtownym zmianom. Obszar opracowania od długiego okresu podlega także trwałemu, gospodarczemu wykorzystaniu dla celów gospodarki rolnej i leśnej. Generalnie, kontynuacja gospodarki na gruntach uprawnych i w lasach nie będzie prowadzić do zmian, mogących powodować obniżenie jego walorów użytkowych ani naruszenia istniejących zasobów środowiskowych.

W wyniku kontynuacji działalności rolniczej nie należy prognozować uruchomienia procesów, zjawisk i oddziaływań innych, niż obserwowane dotychczas. W dalszym ciągu podstawowym procesem będzie okresowe, powtarzalne naruszenie warstwy glebowej i zmiany jej struktury w trakcie prac przygotowawczych do sezonu wegetacyjnego i po jego zakończeniu, zaś prowadzone w okresie wzrostu standardowe zabiegi agrotechniczne nie będą odbiegać od dotychczas stosowanych. Zakres prowadzonych prac rolnych nie daje przesłanek do uruchomienia na tym obszarze procesów geodynamicznych, mogących skutkować ubytkiem lub degradacją powierzchni ziemi, zmianą struktury oraz ubytkiem potencjału glebowego. Kontynuacja rolniczego użytkowania nie będzie również prowadzić do zakłócenia ukształtowanych do tej pory stosunków gruntowo – wodnych.

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec*

Występujące w chwili obecnej powiązania pomiędzy środowiskiem wodnym, a środowiskiem glebowym i szatą roślinną wykluczają możliwość pogorszenia warunków ich wzrostu, gdyż zasilanie poziomu glebowego i upraw w wodę następuje wskutek opadów atmosferycznych, przy wykorzystaniu zdolności retencyjnych warstwy glebowo – próchnicznej.

Towarzysząca uprawom gospodarka nawozowa może prowadzić do pogorszenia stanu czystości pierwszego poziomu wód podziemnych związkami azotu, jednak oddziaływanie takie jest ograniczone tylko do niektórych terenów. Obszary rolne, w chwili obecnej nieużytkowane lub w sposób ograniczony użytkowane rolniczo, mogą w drodze sukcesji naturalnej podlegać procesom przekształceniowym lub zarastać roślinnością atropogeniczną i ekspansywną (nawłóć kanadyjska itp.). Podobnie tereny zbiorników wodnych mogą z czasem ulec wypłyceniu, strefa brzegowa może ulec poszerzeniu przez zarastanie trzciną.

2. Przewidywane znaczące oddziaływania dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu miejscowego planu, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem, którego celem jest odniesienie zasadniczej treści Planu do kierunków oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a także analiza konkretnych zapisów Planu i zmiany zagospodarowania terenów.

Oddziaływania i skutki dla środowiska wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu będą związane głównie z: wprowadzaniem do środowiska substancji i energii, prowadzeniem prac ziemnych, zmianą struktury przyrodniczej i krajobrazowej. Oddziaływania te będą miały wpływ zarówno na elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego, w szczególności na: warunki życia ludzi, powietrze, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, wody podziemne, klimat lokalny, przyrodę ożywioną oraz krajobraz - we wzajemnym powiązaniu.

Zakres i charakter potencjalnych oddziaływań będzie bezpośredni i pośredni, o charakterze odwracalnym i nieodwracalnym, istotny lub nieistotny dla utrzymania równowagi w środowisku, o różnym natężeniu i zasięgu w przestrzeni.

Plan zakłada adaptację aktualnego stanu zagospodarowania terenu oraz pozyskanie nowych terenów pod funkcje rozwojowe z przeznaczeniem na funkcje podstawowe:

- mieszkalnictwo,
- usługi,
- produkcyjne,
- sportowe i rekreacyjne,
- komunikację i infrastrukturę techniczną.

Wśród pozyskanych nowych terenów zdecydowanie dominować będą funkcje mieszkaniowe oraz usługowe, czego skutkiem może być przyrost miejsc pracy dla mieszkańców wsi Grodziec. Na części terenów mieszkaniowo-usługowych i przemysłowych (tartak) przewidziana jest jedynie adaptacja.

Analiza sposobu użytkowania terenu wskazuje, że większość projektowanego programu użytkowego realizowana będzie na gruntach ornych. Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania na użytkach zielonych będą niewielkie, za wyjątkiem zachodniej części wsi.

Zagrożeniem dla środowiska może być również realizacja obwodnicy wsi Grodziec. Należy podkreślić, że realizacja obwodnicy może wpłynąć znacząco na środowisko (przebieg przez tereny leśne i podmokłe łąki). W chwili obecnej jednak wytyczony przebieg nie koliduje znacząco z walorami i zasobami środowiska przyrodniczego. Tereny zarezerwowane pod obwodnicę wsi nie stanowią szczególnie cennych obszarów przyrodniczych - znajdują się

tu obecnie zubożone łąki, grunty orne oraz fragmenty monokultur sosnowych. Z tego powodu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, chociaż będzie to dodatkowy element, w tym wypadku liniowy, oddziałujący na krajobraz. Wpływ obwodnicy na krajobraz powinien być szczegółowo rozpoznany na etapie procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, gdzie zasięg oddziaływania i jego rzeczywisty wpływ powinien być określony w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie konkretnych parametrów planowanej inwestycji, a zapisy minimalizujące czy ograniczające negatywne oddziaływania powinny zostać zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co powinno wykluczyć negatywny wpływ przebiegu nowej drogi na walory Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrowsko-Turawskie”.

Na tym etapie nie ma jeszcze wystarczających informacji, na podstawie których można określić negatywne oddziaływania. Wpływ na środowisko określony zostanie szczegółowo dopiero przy przystąpieniu do realizacji inwestycji.

2.1. Powierzchnia ziemi, zasoby naturalne i gleba

Realizacja ustaleń planu na większości terenów, za wyjątkiem obszarów pozostawionych w użytkowaniu rolniczym czy tam, gdzie planuje się wprowadzenie zieleni, będzie powodowała przekształcenia powierzchni terenu w trakcie prowadzenia prac budowlanych (m.in. wykopy, nasypy, naruszenie struktury gleby przez ciężki sprzęt budowlany). Zmiany te będą miały charakter odwracalny o małym stopniu istotności - po zakończeniu prac będzie odtwarzany stan przedinwestycyjny.

Zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania w obrębie terenów objętych projektem planu spowoduje wyłączenie gleb z produkcji rolnej. Dotyczy to jednak przede wszystkim gruntów o średniej i małej żyzności – gleby średnie i słabe (klasa bonitacyjna IV, V i VI). Wyłączenie gleb z dotychczasowego sposobu użytkowania, oprócz ubytku rolniczej przestrzeni produkcyjnej nie wpłynie w sposób istotny na możliwości dalszego rolniczego gospodarowania w rejonie wsi Grodziec. Przewidywane do przekształcenia tereny rolne zlokalizowane są tak, by jak najbardziej zminimalizować negatywny wpływ na rolniczą przestrzeń produkcyjną – w większości przylegają do drogi krajowej i dróg lokalnych lub terenów zwartej zabudowy wsi Grodziec. Wyłączenie gleb z produkcji rolnej będzie miało charakter długotrwały i nieodwracalny, ale biorąc pod uwagę ich położenie oraz duże kompleksy gleb o stosunkowo małej żyzności, generalnie o niewielkim stopniu istotności. Natomiast wyłączanie gleb pochodzenia organicznego z pełnionych przez nie funkcji przyrodniczych, ekosystemowych czy retencyjnych poprzez lokalizowanie nowej zabudowy nie wydaje się słuszne i takie sytuacje powinny być ponownie przeanalizowane.

W celu ograniczenia negatywnych skutków prowadzenia prac budowlanych projekt planu przewiduje przed przystąpieniem do budowy zdjęcie i wykorzystanie w sposób właściwy warstwę próchniczą i nakazuje wykorzystywać ją na miejscu budowy lub innym terenie – „... na terenach inwestycji budowlanych ustala się obowiązek zdejmowania humusu i wykorzystania go w biologicznie czynnej części działek budowlanych lub do rekultywacji innych terenów zdegradowanych.”

Znaczący pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi, a tym samym na gleby i rzeźbę terenu wiąże się z zagospodarowaniem terenu zachowującym obecne warunki środowiska oraz prowadzącymi do ich utrzymania i rozbudowy. Są to wszelkie obecne i projektowane kompleksy leśne.

2.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja ustaleń planu może powodować zaburzenia lokalnych warunków wodnych w trakcie prac budowlanych i eksploatacji budynków, zwłaszcza tam, gdzie poziom wód gruntowych występuje do głębokości 2 m, czyli praktycznie na całym obszarze wsi. Na części terenów m.in. w obniżeniach terenu oraz we fragmentach wsi przyległych do cieków i rowów zwierciadło wody gruntowej występuje na stosunkowo niewielkiej głębokości (mniej niż 1m).

W trakcie realizacji inwestycji zostaną wprowadzone sztuczne, uszczelnione powierzchnie utrudniające naturalny obieg wód. Zmniejszy to retencję terenową i infiltrację wód na skutek likwidacji naturalnego pokrycia terenu i wprowadzenia powierzchni sztucznych. Z uwagi jednak na dominację zabudowy mieszkalno-usługowej charakter planowanego zainwestowania pozwala na ograniczenia w zabudowie i pokryciu terenu. Plan zakłada pozostawienie na danym terenie powierzchni biologicznie czynnej. Zmniejszenie retencji i infiltracji wód będzie miało charakter lokalny i w większości mało istotny, jako, że większość powierzchni planowanych do zainwestowania położonych jest na gruntach ornych o okresowym braku naturalnego pokrycia roślinnego.

Prace budowlane, w tym wykorzystanie sprzętu mechanicznego i transportu samochodowego stanowi potencjalne źródło zanieczyszczeń wód gruntowych, a pośrednio także podziemnych - z uwagi na dobrą przepuszczalność podłoża. Także faza eksploatacyjna inwestycji może powodować zanieczyszczenia wód, głównie poprzez wody opadowe i roztopowe. Przede wszystkim na terenach przemysłowych i związanych z obiektami obsługi komunikacji konieczna jest szczególna dbałość o oczyszczanie wód opadowych i roztopowych oraz uszczelnienie podłoża. Potencjalne zmiany jakości wód mogą mieć charakter lokalny, stały (faza eksploatacji) lub okresowy (faza realizacyjna).

Projekt planu przewiduje uzbrojenie terenów inwestycyjnych w kanalizację sanitarną. Kanalizacja sanitarna ma zostać podłączona do istniejącej oczyszczalni ścieków w Antoniowie. Projekt planu poprzez dodatkowe zapisy minimalizuje możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez wody opadowe i roztopowe – *obowiązek stosowania urządzeń podczyszczających przy ujmowaniu wód opadowych z terenów parkingów i utwardzonych placów, zapewniających osiągnięcie w wodach opadowych zawartości zawiesin ogólnych i substancji ropopochodnych zgodnych z wartościami określonymi w obowiązujących przepisach odrębnych. Ustala się, że wody opadowe odprowadzane będą do lokalnych odbiorników zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do ziemi przy spełnieniu wymogów określonych zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.*

Zapisy Planu ograniczają również wpływ na wody podziemne nowego zagospodarowania terenu poprzez zapisy mówiące, że *„ze względu na położenie obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (335 Krapkowice – Strzelce Opolskie), obowiązuje zakaz: wysypywania i wylewania nieczystości do wód i do gruntu, lokalizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady, lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego”* co znacząco minimalizuje możliwości zanieczyszczenia wód.

Także realizacja ustaleń Planu dotycząca rozbudowy cmentarza katolickiego na terenie wsi nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na wody podziemne i powierzchniowe. Przy zachowaniu zapisów Planu oraz przepisów odrębnych dotyczących pochówków i użytkowania cmentarza minimalizuje się negatywne oddziaływania na środowisko. Rozbudowa cmentarza jest przewidziana na terenie sąsiadującym z istniejącym,

*Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec*

wykorzystywanym w chwili obecnej cmentarzem, chociaż według Opracowania ekofizjograficznego gminy Ozimek (2005) tereny te nie posiadają korzystnych uwarunkowań fizjograficzne (płytko występująca woda gruntowa). W związku z czym na tym etapie nie można wykluczyć negatywnego oddziaływania na jakość wód. Jednakże Plan wprowadza środki zabezpieczające i wyróżnia strefę ochrony sanitarnej cmentarza.

Rysunek i zapisy projektu Planu analizowano również pod kątem zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną. Nie stwierdzono żadnych prac czy proponowanych przedsięwzięć, które mogłyby mieć znaczący wpływ na stan wód. Zapisy projektu Planu nie pogarszają stanu wód i nie uniemożliwiają osiągnięcia celów wodno – środowiskowych dla cieków na terenie wsi Grodziec i są zgodne z wymogami planu gospodarowania wodami w dorzeczu Odry.

2.3. Powietrze i klimat

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w klimacie lokalnym poprzez zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zastąpienie jej w znacznej części powierzchnią sztuczną. Spowoduje to zwiększenie szorstkości terenu i zmniejszenie prędkości wiatru, czego skutkiem będzie podwyższenie temperatury powietrza, obniżenie wilgotności powietrza i słabsze przewietrzanie terenu. Zmiany klimatu będą miały jednak charakter lokalny i pozostaną bez znaczącego wpływu na pozostałe elementy środowiska. Duży stabilizujący wpływ na warunki klimatu lokalnego posiadają kompleksy leśne i duży zbiornik wodny (po eksploatacji piasków) w pobliżu zwartej zabudowy wsi.

2.4. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Przekształcenie powierzchni terenu i trwałe wyłączenie go z dotychczasowego sposobu użytkowania przy nielicznych, wartościowych strukturach przyrodniczych na obszarze proponowanego zainwestowania, nie będzie powodowało istotnego zakłócenia ukształtowanych powiązań środowiskowych. Charakter zmian będzie długotrwały i nieodwracalny, ale w większości mało istotny.

Większość powierzchni wyznaczonych do zainwestowania użytkowana jest obecnie jako pola uprawne. Wyłączenie z użytkowania i zabudowa terenów na cele mieszkaniowo-usługowe i przemysłowe przy braku cennych gatunków roślin oraz ubytek pospolitych siedlisk faunistycznych nie będzie istotnie wpływał na bioróżnorodność obszaru. Tereny przewidziane pod zainwestowanie pod względem przyrodniczym, w większości nie przedstawiają większych wartości, dlatego też zmiana dotychczasowego użytkowania nie wpłynie istotnie na zmniejszenie bioróżnorodności obszaru.

Na terenach przewidzianych do zainwestowania nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych, roślin i grzybów podlegających w Polsce ochronie prawnej. Waloryzacja przyrodnicza wykazuje, że tereny te należą także do obszarów o niewielkiej wartości pod względem faunistycznym. Występują tu przede wszystkim gatunki pospolite, o szerokich możliwościach przystosowawczych, typowych dla tego obszaru.

Jedynie wilgotne łąki, w tym na glebach organicznych w zachodniej części wsi i w niewielkich płatach na pozostałym obszarze objętym projektem Planu przedstawiają pewną wartość przyrodniczą stanowiąc lokalne tereny o podwyższonej bioróżnorodności w stosunku do sąsiednich gruntów rolnych i terenów zabudowanych. Stanowią tzw. zieloną infrastrukturę – mają zdolność do łączenia się z innymi terenami przyrodniczymi. Należy rozważyć w ich obrębie zmniejszenie powierzchni przeznaczonych do zainwestowania.

Tereny przewidziane pod obwodnicę wsi stanowią tereny leśne oraz użytki rolne w północnej części wsi. Występowanie wartości przyrodniczych będzie określone na podstawie przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko i inwentaryzacji przyrodniczej całego przebiegu drogi na terenie wsi. Z całą pewnością obwodnica spowoduje fragmentację terenów leśnych i będzie w jakimś stopniu zaburzać swobodne przemieszczanie się gatunków, co jednak przy bliskości istniejącej drogi krajowej nr 46 nie będzie miało szczególnego, dodatkowego wpływu na ciągłość systemu przyrodniczego w rejonie obszaru opracowania

Generalnie planowane zainwestowanie nie spowoduje istotnego pogorszenia czy szkód w różnorodności florystycznej i faunistycznej. Ponadto, generalnie tereny zielone zostaną utrzymane lub dodatkowo poszerzone i powiększone (las, użytki zielone), co zostało ujęte w projekcie Planu. Przewidziano także ochronę zadrzewień i zakrzewień oraz łąk – *„w zakresie ochrony przyrody ustala się: ograniczenie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne, zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków, zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych”*.

Ustalenia planu nie ingerują znacząco w istniejący system przyrodniczy, a ich wpływ jest mało istotny na świat roślin i zwierząt.

2.5. Ekosystemy i krajobraz kulturowy

Generalnie ustalenia planu zachowują istniejące struktury przyrodnicze i nie ingerują w funkcjonowanie lokalnego systemu przyrodniczego (zachowanie terenów leśno-łąkowych, ochrona zieleni przydrożnej, przywodnej, zieleni naturalnej). Jednakże planowane powiększenie terenów inwestycyjnych, z całą pewnością będzie w jakimś stopniu zaburzać swobodne przemieszczanie się gatunków, co jednak przy obecności drogi krajowej nr 46 nie będzie miało szczególnego, dodatkowego wpływu na ciągłość systemu przyrodniczego w rejonie obszaru opracowania.

Jedynie wilgotne łąki, w tym na glebach organicznych w zachodniej części wsi i w niewielkich płatach na pozostałym obszarze objętym projektem Planu przedstawiają pewną wartość przyrodniczą stanowiąc lokalne tereny o podwyższonej bioróżnorodności w stosunku do sąsiednich gruntów rolnych i terenów zabudowanych. Stanowią tzw. zieloną infrastrukturę – mają zdolność do łączenia się z innymi terenami przyrodniczymi. Po ponownej, szczegółowej analizie projektu Planu zmniejszono powierzchnię niektórych terenów łąk wilgotnych przeznaczonych do zainwestowania.

Realizacja planowanych inwestycji będzie prowadziła do zmian w krajobrazie. Teren przewidziany do zabudowy stanowi w większości kontynuację ukształtowanego układu osadniczego miejscowości Grodziec, co sprawia, że oddziaływanie na krajobraz będzie mało znaczące. Jednakże z powodu pewnych walorów kulturowych i krajobrazowych miejscowości i położeniem gruntów w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” wszystkie inwestycje powinny być lokalizowane i realizowane z jak największą dbałością o harmonię krajobrazu. W szczególności specjalnej uwagi wymagają tereny strefy konserwatorskiej wsi czy otoczenia obiektów zabytkowych oraz mające wpływ na układ przestrzenny, ruralistyczny wsi. W planie umieszczono szereg zapisów ograniczających negatywny wpływ nowego zagospodarowania na krajobraz w strefach wrażliwych m.in. *„dla wyznaczonej strefy ochrony historycznego układu ruralistycznego, ustala się: nakaz zachowania układu ulic i linii zabudowy, zakaz przysłaniania dominanty kościoła, zakaz lokalizacji wolnostojących reklam, zakaz wprowadzania w przestrzeń tego terenu obiektów tymczasowych takich jak: blaszane pawilony handlowe, typowe kioski wolnostojące, elementy małej architektury, w szczególności: lampy oświetleniowe, ławki, słupy ogłoszeniowe inne elementy zagospodarowania terenu w przestrzeni ulicy muszą mieć ujednolicony charakter”*.

Niewielka część nowych terenów zabudowy zagrodowej, letniskowej, sportu, rekreacji i turystyki oraz mieszkaniowej została wyznaczona w pewnej odległości od zwartej zabudowy wsi. Wyznaczenie obszarów zabudowy letniskowej, sportu, rekreacji i turystyki zostało podyktowane występującymi na terenie wsi walorami turystycznymi tj. zbiornikami wodnymi poeksploatacyjnymi nadającymi się do wykorzystania rekreacyjnego. Jedynie w sąsiedztwie zbiorników wodnych zaprojektowano powyższe tereny, a ich oddalenie od drogi krajowej i właściwej zabudowy wsi jest bardzo korzystne. Wykorzystanie danych terenów w celach rekreacyjnych wymaga odpowiednich uwarunkowań przyrodniczych i krajobrazowych m.in. ciszy, harmonijnego krajobrazu, otoczenia przez tereny leśne lub zadrzewienia. Wzrost powierzchni przeznaczonej pod zabudowę tego typu nie będzie stanowił istotnego zagrożenia dla przyrody i walorów krajobrazowych obszaru wsi ponieważ wykorzystane zostaną jedynie tereny o bardzo niewielkich walorach przyrodniczych, gdzie nie stwierdzono występowania siedlisk czy gatunków chronionych oraz szczególnej wartości krajobrazu. Zagospodarowanie rekreacyjne jest także zgodne z celami utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”, w tym szczególnie umożliwia zaspokajanie potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

Natomiast przeznaczenie stosunkowo dużych powierzchni pod zabudowę mieszkaniową jest uzasadnione położeniem wsi Grodziec w niedalekiej odległości od większych miast (Opole, Ozimek), co czyni to miejsce atrakcyjnym do zamieszkania. Natomiast skierowanie inwestycji mieszkaniowych do części południowej wsi związane jest z planowanym przebiegiem obwodnicy w części północnej, gdzie ze względów na przyszłe zagrożenie hałasem i zanieczyszczeniami powietrza nie jest wskazane lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej. W związku z powyższym rozwój zabudowy w kierunku południowym, w niedalekiej odległości od terenów rekreacyjnych, gdzie będzie doprowadzona cała infrastruktura techniczna, nie będzie generowało znaczących dodatkowych kosztów i jest jak najbardziej zasadny. Plan uwzględnia również zasadę zrównoważonego rozwoju - rozumianego jako taki rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń, gdzie pod zabudowę przeznacza się tereny o małej wartości przyrodniczej i małej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, a jako kompensację przewiduje się znaczące tereny zalesień. Nowe kompleksy mieszkaniowe nie zagrażają również walorom krajobrazu ponieważ w dużym stopniu będą one przesłonięte planowanymi zalesieniami, a konkretne zapisy ustaleń Planu w zakresie parametrów zabudowy pozwolą na zachowanie harmonii krajobrazu. Natomiast niewielkie powierzchnie przeznaczone pod zabudowę zagrodową są niezbędne tam, gdzie zostały wyznaczone i są ściśle związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego na tym terenie. Ich realizacja nie wpłynie znacząco na walory przyrodnicze lub krajobrazowe ponieważ obejmuje tereny rolne o nikłej wartości.

W celu ochrony najcenniejszych walorów kulturowo-krajobrazowych plan ustanawia strefę ochrony konserwatorskiej oraz ochronę obiektów zabytkowych ze specjalnymi zapisami zasad ochrony dziedzictwa kulturowego.

Po realizacji obiektów kubaturowych zmianie ulegnie krajobraz tego terenu. Przewidywana zabudowa nie będzie jednak stanowiła dominanty w krajobrazie. Skutki dla krajobrazu będą jednak miały charakter długotrwały i nieodwracalny. Zapisy planu przewidują ochronę istniejącej zieleni - „w zakresie ochrony przyrody ustala się: ograniczenie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne, zachowanie pasów

roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków, zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych”.

Plan przewiduje poprzez szczegółowe zapisy ograniczenie negatywnego wpływu nowego zagospodarowania terenu na krajobraz - „ustala się zakaz: budowy ogrodzeń z prefabrykowanych elementów betonowych (przęsła), blach i muru pełnego, stosowania jako materiałów elewacyjnych wszelkiego rodzaju listew plastikowych, blachy falistej, trapezowej i innych blach”, „ustala się preferowanie zabudowy w stylu nawiązującym do tradycji lokalnych oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości”.

2.6. Obszary i formy prawnie chronione, w tym cele, przedmiot ochrony i integralność ostoi Natura 2000

Teren objęty zmianą planu położony jest poza ostojami Natura 2000. Jednakże cały obszar objęty projektem planu leży w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”.

Z powodu zapisów Planu ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko (zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko), realizacja ustaleń Planu nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na zasoby i walory przyrodnicze obszaru, a także formy chronione, w tym znajdujące się najbliżej (ok. 2-5 km) ostoje Natury 2000 „Jezioro Turawskie” i „Dolina Małej Panwi”.

Postanowienia projektu Planu są także generalnie zgodne z zapisami aktów ustanawiających Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” (Dz.Urz.Woj.Op. nr 33, poz. 1133 z późn. zm.), co szczegółowo omówiono także w rozdziale II.4.1.

Ponadto przeanalizowano także wpływ ustaleń projektu Planu na przyrodę OCHK „Lasy Stobrawsko-Turawskie” w zakresie czynnej ochrony ekosystemów oraz celów ochrony, którymi są: możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz pełnienie funkcji korytarza ekologicznego.

Wiele z określonych w rozporządzeniu działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów obejmuje zasady gospodarowania, które trudno przenieść wprost do ustaleń Planu, a nawet brak jest zasadności ich przenoszenia (np. preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi). Jednakże wiele działań mogących realnie wpływać na utrzymanie bądź wzrost różnorodności obszaru i zachowanie walorów krajobrazowych znalazło odzwierciedlenie w zapisach Planu: ograniczenie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne, zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków, zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, ustala się preferowanie zabudowy w stylu nawiązującym do tradycji lokalnych oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości itp. W związku z powyższym stwierdza się, że ustalenia Planu są generalnie zgodne z działaniami w zakresie czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych lądowych oraz wodnych przewidzianych w Rozporządzeniu Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r.

Natomiast analiza zgodności Planu z celami ochrony OCHK „Lasy Stobrawsko-Turawskie” wykazała, że przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, usługową i przemysłową nie wpłynie znacząco na walory obszaru i nie uniemożliwi jego wykorzystania w celach związanych z turystyką i wypoczynkiem. W szczególności, w świetle uregulowania zabudowy i zagospodarowania na wyznaczonych terenach, w tym usług sportu, rekreacji i turystyki, gdzie dzięki ustaleniom Planu m.in. zharmonizowana będzie nowa

zabudowa (wprowadzenie konkretnych parametrów dla budynków) oraz wykorzystanie infrastruktury technicznej (zasady odprowadzania ścieków).

Także pełniona przez Obszar funkcja korytarza ekologicznego nie jest zagrożona, ponieważ wzrost powierzchni projektowanej zabudowy w porównaniu do rozległej powierzchni korytarza ekologicznego IBS PAN Opole – Katowice, nie wpłynie negatywnie na jego ciągłość i funkcje.

2.7. Zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń Planu nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na dobra materialne i zabytki oraz krajobraz kulturowy. Teren opracowania położony jest w obrębie strefy krajobrazu kulturowego w części przekształconego, ale o wysokich walorach krajobrazowych - tereny w centrum wsi leżą w zasięgu ustanowionej strefy ochrony konserwatorskiej w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i ochronie dóbr kultury.

Przy zachowaniu odpowiedniego sposobu zagospodarowania terenu, a w szczególności prawidłowo ukształtowanej zieleni, projektowana zabudowa mieszkaniowo-usługowa i rekreacyjna nie spowoduje znaczącego zaburzenia walorów kulturowych. Wykopy i nasypy dysharmonizujące krajobraz zostaną po zakończeniu prac zniwelowane. Potencjalna zabudowa składowo-przemysłowa może być przyczyną pewnego dysharmonijnego zakłócenia krajobrazu, jednakże z powodu otoczenia przez tereny leśne nie będzie miała istotnego znaczenia dla wsi Grodziec i jej okolic. Specjalnej uwagi wymagają tereny sąsiadujące z obiektami zabytkowymi oraz mające wpływ na układ przestrzenny wsi. W celu ochrony najcenniejszych walorów kulturowo-krajobrazowych plan ustanawia strefę ochrony konserwatorskiej ze specjalnymi zapisami zasad ochrony dziedzictwa kulturowego - *„dla wyznaczonej strefy ochrony historycznego układu ruralistycznego, ustala się: nakaz zachowania układu ulic i linii zabudowy, zakaz przysłaniania dominanty kościoła, zakaz lokalizacji wolnostojących reklam, zakaz wprowadzania w przestrzeń tego terenu obiektów tymczasowych takich jak: blaszane pawilony handlowe, typowe kioski wolnostojące, elementy małej architektury, w szczególności: lampy oświetleniowe, ławki, słupy ogłoszeniowe inne elementy zagospodarowania terenu w przestrzeni ulicy muszą mieć ujednolicony charakter”*.

W granicach projektu Planu znajdują się zabytki architektury i budownictwa, ujęte w wojewódzkim rejestrze i ewidencji zabytków, dla których przewiduje się ochronę, szczególnie w zakresie zachowania bryły obiektu i dachu, podziałów elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej, wystroju architektonicznego. Tym samym należy wykluczyć możliwość wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań w związku z realizacją ustaleń planu. W trakcie prowadzenia robót ziemnych związanych z budową, należy zachować procedury pozwalające na właściwe zabezpieczenie ewentualnych znalezisk archeologicznych, co ma również swoje odzwierciedlenie w zapisach planu.

2.8. Zdrowie ludzi

Realizacja ustaleń Planu nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi. Przy zachowaniu zapisów Planu dotyczących prowadzenia gospodarki ściekowej, ciepłej, energetycznej i odpadowej minimalizuje się negatywne oddziaływania na zdrowie ludzi.

Potencjalna uciążliwość dla otoczenia może wystąpić na terenach przeznaczonych pod obiekty usługowe lub tam gdzie będą lokalizowane obiekty produkcyjne, magazynowe czy hodowlane. Może być ona związana z:

- zwiększoną presją zanieczyszczeń powietrza spowodowaną realizacją i eksploatacją inwestycji (odory) oraz wzrostem intensywności ruchu samochodowego,
- pogorszeniem klimatu akustycznego, również związanym z realizacją i eksploatacją inwestycji oraz wzrostem intensywności ruchu samochodowego.

Jednakże rozwiązania łagodzące i stosowanie się do obowiązujących przepisów prawnych w tym względzie oraz znaczna ilość zieleni znacząco zminimalizuje potencjalne uciążliwości. Jednym z najskuteczniejszych środków zapobiegawczych potencjalnym zagrożeniom i uciążliwości powodowanej przez obiekty hodowlane jest ich właściwa lokalizacja i ograniczenie obsady zwierząt, co ma swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu Planu – *„na obszarze objętym planem ustala się zakaz chowu i hodowli bydła i trzody chlewnej w liczbie wyższej niż 5 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP) zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem istniejących hodowli, dla których wielkość obsady ogranicza się do 40 DJP”*.

Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi będzie związane z: ograniczeniami w strefie oddziaływania linii elektroenergetycznych oraz ustaleniami poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku: *„ustala się nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położonych w strefach technicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia (EN15KV) zgodnie z warunkami określonymi na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska”, „ustala się że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w przepisach odrębnych”* oraz budową obwodnicy wsi, która całościowo rozwiąże obecne problemy i obciążenie zdrowia mieszkańców przez ponadnormatywny hałas i emisję zanieczyszczeń z intensywnie eksploatowanej drogi krajowej nr 46.

Ponad to plan zakazuje wszelkich przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a dla pozostałych inwestycji - *„dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, pod warunkiem, że oddziaływanie na środowisko realizowanego przedsięwzięcia nie przekroczy granicy terenu lub nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny”* oraz *„ustala się stosowanie indywidualnych ekologicznych nowoczesnych technologii, cechujących się niską emisją zanieczyszczeń w procesie spalania”* i *„docelowe odprowadzenie ścieków poprzez gminny system kanalizacyjny do istniejącej oczyszczalni ścieków "Antoniów", zlokalizowanej poza granicą planu, poprzez istniejącą i planowaną kanalizację sanitarną, odprowadzanie ścieków przemysłowych do oczyszczalni „Antoniów” poprzez kanalizację sanitarną zgodnie z warunkami określonymi w przepisach odrębnych”*.

Także realizacja ustaleń Planu dotycząca powiększenia cmentarza katolickiego na terenie ZC nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi. Przy zachowaniu zapisów Planu dotyczących prowadzenia gospodarki ściekowej i odpadowej oraz przepisów odrębnych dotyczących pochówków i użytkowania cmentarza minimalizuje się negatywne oddziaływania na zdrowie ludzi. Plan wyróżnia także strefę ochrony sanitarnej cmentarza. Ponadto tereny w otoczeniu cmentarza wyposażone są w sieć wodociagową, a wszystkie budynki podłączone są do tej sieci. W związku z powyższym rozbudowa cmentarza nie spowoduje pogorszenia stanu higieny środowiska oraz warunków i jakości życia mieszkańców istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej, sąsiadującej z obiektem.

3. Skutki dla środowiska w związku z wprowadzeniem:

3.1. zanieczyszczeń do atmosfery

Stan czystości powietrza związany jest bezpośrednio z emisją zanieczyszczeń pochodzących z lokalnych źródeł emisji oraz z emisją zanieczyszczeń związanych z ruchem samochodowym.

Realizacja ustaleń planu spowoduje wzrost zapotrzebowania na energię cieplną. Konieczność dostarczenia energii cieplnej dla nowych odbiorców skutkować będzie wprowadzaniem dodatkowych, w stosunku do stanu aktualnego, emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Podczas realizacji inwestycji będzie miała miejsce również emisja zanieczyszczeń związana z prowadzeniem robót budowlanych, używaniem sprzętu i ruchem pojazdów budowlanych. Będzie ona miała charakter okresowy i mało istotny, za wyjątkiem potencjalnego oddziaływania prac o większej intensywności przy terenach przemysłowych z użyciem ciężkiego transportu dostawczego oraz ciężkiego sprzętu budowlanego wielokrotnie w ciągu doby.

Według planu przewidywane jest wprowadzenie terenów o funkcjach przemysłowo-usługowych o nierozpoznanych w chwili obecnej potrzebach energetycznych i nie sprecyzowanych procesach technologicznych i potencjalnych oddziaływaniach. W tej sytuacji określenie zużycia energii oraz wpływ działalności gospodarczej na zanieczyszczenie powietrza na etapie budowy i użytkowania może mieć wyłącznie charakter szacunkowy. Rodzaj i wielkość zanieczyszczenia powietrza związane będą ściśle z procesami technologicznymi prowadzonymi w różnej możliwej działalności produkcyjno - usługowej oraz z koniecznością wytwarzania ciepła dla potrzeb socjalnych i technologicznych. Prawdopodobnie dominować będą zanieczyszczenia związane z energetycznym spalaniem paliw. Z procesów spalania paliw wystąpi emisja: pyłu, dwutlenku siarki (SO_2), tlenku węgla (CO), tlenków azotu (NO_x). Plan „ustala stosowanie indywidualnych ekologicznych nowoczesnych technologii, cechujących się niską emisją zanieczyszczeń w procesie spalania”, co znacząco zminimalizuje potencjalne negatywne oddziaływania.

Plan dopuszcza prowadzenie inwestycji, które mogą być uciążliwe, jednakże wyklucza „duże” inwestycje o największym możliwym negatywnym wpływie na środowisko, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obecne zapisy planu minimalizują potencjalne negatywne oddziaływania dopuszczając prowadzenie jedynie takiej działalności gospodarczej, która nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami terenu lub działki budowlanej, do której inwestor posiada tytuł prawny.

3.2. ścieków

Realizacja zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz obiektów przemysłowo-składowych spowoduje wzrost zapotrzebowania na pobór wód i zwiększy ilości wytwarzanych ścieków socjalno-bytowych oraz technologicznych. Równocześnie, zakładając realizację sieci kanalizacji sanitarnej plan przyczyni się do zagwarantowania prawidłowego sposobu obiegu ścieków i nie pogorszy stanu sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych.

Dla zapewnienia ochrony wód powierzchniowych i podziemnych odprowadzanie ścieków będzie oparte na sieci kanalizacyjnej doprowadzającej ścieki do oczyszczalni w Antoniowie. Odprowadzenie i unieszkodliwianie ścieków bytowych, przemysłowych i komunalnych będzie się odbywało za pomocą grupowego systemu kanalizacji wsi. Ewentualne ścieki przemysłowe powinny być oczyszczone do parametrów zwykłych ścieków komunalnych, przed wprowadzeniem ich do sieci kanalizacji sanitarnej.

Projekt planu minimalizuje możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez wody opadowe i roztopowe – *„obowiązek stosowania urządzeń podczyszczających przy ujmowaniu wód opadowych z terenów parkingów i utwardzonych placów, zapewniających osiągnięcie w wodach opadowych zawartości zawiesin ogólnych i substancji ropopochodnych zgodnych z wartościami określonymi w obowiązujących przepisach odrębnych”*. Plan zakazuje odprowadzania bezpośrednio do gruntu i wód powierzchniowych nieoczyszczonych ścieków komunalnych, bytowych i rolniczych oraz zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi wód opadowych i roztopowych z utwardzonych nawierzchni dróg, dojazdów i miejsc parkingowych.

Pomimo wymaganych zabezpieczeń wszystkie zakłady produkcyjne, usługowe lub składy wykorzystujące lub przechowujące substancje niebezpieczne, w tym ropopochodne będą stanowić potencjalne źródło zagrożenia dla wód podziemnych. Jednakże Plan wyraźnie określa, że *„ze względu na położenie obszaru planu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (335 Krapkowice – Strzelce Opolskie), obowiązuje zakaz: wysypywania i wylewania nieczystości do wód i do gruntu, lokalizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady, lokalizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego”* co znacząco minimalizuje możliwości zanieczyszczenia wód.

3.3. odpadów

Wprowadzenie na obszar do tej pory użytkowany rolniczo nowych terenów mieszkaniowo-usługowych i przemysłowych będzie prowadziło do zwiększania udziału powstających na tych terenach odpadów. Podczas realizacji i użytkowania obiektów powstawać będą:

- odpady ziemne, w tym humus, które według ustaleń planu zostanie zdjęty i wykorzystany do rekultywacji terenu realizacji inwestycji lub innym,
- odpady komunalne, plan ustala wymóg prowadzenia zorganizowanej, selektywnej gospodarki tymi odpadami, zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami,
- odpady przemysłowe, ich gromadzenie i gospodarka nimi musi być prowadzona zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi i wojewódzkim planem gospodarki odpadami stwarzać będzie bardzo szerokie podstawy do radykalnego ograniczenia i bezpiecznego zagospodarowania odpadów.

Zapisy Planu ograniczają negatywny wpływ odpadów na środowisko – *„obowiązuje odbiór odpadów w systemie zorganizowanym zgodnie z przepisami o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zakaz wylewania, zakopywania i składowania odpadów na terenach nieprzeznaczonych do tego celu oraz składowania odpadów niebezpiecznych dla środowiska”*. Postępowanie z odpadami zgodnie z ustaleniami planu i obowiązującymi przepisami nie pogorszy w sposób istotny jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz gleb.

3.4. hałasu

Ustalenia projektu planu - realizacja obiektów mieszkaniowo-usługowych i przemysłowych – nie wprowadzają istotnych zmian w dotychczasowej strukturze przestrzennej, mogących rzutować na klimat akustyczny obszaru. Jednakże wzrost ruchu dostawczego, w tym ciężkiego do powyższych terenów może negatywnie oddziaływać na klimat akustyczny obszarów przyległych, w tym mieszkaniowych.

Realizacja zabudowy może negatywnie oddziaływać na klimat akustyczny najbliższego otoczenia, głównie w fazie realizacji inwestycji poprzez:

- wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego na etapie budowy obiektów i lokalnego układu komunikacyjnego,
- transport samochodowy materiałów i sprzętu budowlanego w czasie realizacji inwestycji.

Na etapie budowy obiektów głównym źródłem generowania hałasu będzie ciężki sprzęt do prowadzenia prac ziemnych. Generalnie można założyć, że prace budowlane na powyższych terenach nie spowodują przekraczania dopuszczalnych norm, a w razie ich większej intensywności będą to tylko oddziaływania krótkotrwałe. Znacznie większy wpływ na klimat akustyczny może mieć transport zaopatrzeniowy związany z dostawami materiałów budowlanych i sprzętu budowlanego. Jednakże podwyższenie poziomu hałasu na etapie realizacji przedsięwzięć będzie miało charakter okresowy i mało istotny.

Z fazą eksploatacji zabudowy usługowej i przemysłowej może być związana emisja hałasu komunikacyjnego oraz hałas z funkcjonujących obiektów produkcyjno – usługowo – składowych. Jednakże ustalenia planu minimalizują potencjalne negatywne oddziaływania obiektów produkcyjnych i usługowych dopuszczając prowadzenie jedynie takiej działalności gospodarczej, która nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska poza granicami terenu lub działki, do której inwestor posiada tytuł prawny. Hałas nie może także przekraczać wartości normatywnych na granicy działek przeznaczonych do zabudowy mieszkaniowej.

Ochrona istniejącej zieleni i konieczne wprowadzanie nowej będzie sprzyjała dodatkowemu tłumieniu potencjalnego hałasu.

Pozytywny znaczący wpływ na emisję hałasu na terenach chronionych (zabudowa mieszkaniowa i usługi publiczne) będzie miała realizacja obwodnicy wsi, która znacząco zminimalizuje poziom hałasu przekraczającego obecnie normy dla pory dziennej i nocnej. Ponadto Plan ustala, że *poziom hałasu przenikający do środowiska nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w przepisach odrębnych.*

3.5 promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego

Realizacja ustaleń planu nie wiąże się z koniecznością budowy nowych urządzeń wywołujących zagrożenie elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym o istotnym oddziaływaniu na środowisko. Oddziaływanie promieniowaniem elektromagnetycznym dotyczy jedynie linii przesyłowych, które mogą podlegać modernizacji, a które już istnieją. Będzie to jednak oddziaływanie neutralne – nie stwarzające realnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

Zwiększone zapotrzebowanie mocy dla projektowanych terenów budowlanych wymaga rozbudowy obiektów elektroenergetycznych. Określone w planie kierunki rozwoju w zakresie energetyki przewidują uzupełnienie i rozbudowę o nowe obiekty, urządzenia i odcinki sieci. Transformatory 15/0,4 kV oraz linie niskich i średnich napięć pozostają praktycznie bez

wpływu na środowisko i zdrowie ludzi. Inwestycje tego typu nie wywołują zjawiska promieniowania i wytwarzania pól elektrycznych i magnetycznych, istotnych z punktu widzenia przepisów ochrony środowiska

W zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi Plan ustala, że „*poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w przepisach odrębnych, przy czym: dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami MN, MR, ML, UM, UST i 1U obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, dla wszystkich pozostałych terenów w granicach planu, obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności*”.

Ponadto projekt planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec ustala napowietrzną sieć elektroenergetyczną SN wraz ze strefą techniczną, co minimalizuje negatywne oddziaływania na zdrowie ludzi.

IV. PODSUMOWANIE

1. Wnioski

- Przewidywane, w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec, kierunki zagospodarowania i rozwoju oraz szczegółowe ustalenia planu biorą pod uwagę konieczność zrównoważonego rozwoju, generalnie przeznaczając pod funkcje mieszkaniowo-usługowe i przemysłowo-składowe tereny o małej wartości przyrodniczej, nieznaczącej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w ciągu zabudowy mieszkalnej oraz jako jej uzupełnienie.
- Projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i jego ustalenia są generalnie zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, a jego realizacja nie wpłynie znacząco negatywnie na stan środowiska i nie będzie powodować istotnych skutków przestrzennych wykraczających poza granice opracowania. Istniejące i przewidywane zagospodarowanie terenu nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnych awarii, ani oddziaływania transgranicznego.
- Podsumowując - większość przewidywanych oddziaływań będzie wywoływała skutki ujemne, niekorzystne dla środowiska (powietrze, wody powierzchniowe, wody podziemne, gleby, hałas, bioróżnorodność, krajobraz), jednakże o niskim poziomie istotności. Skutki długotrwale ujemne, niekorzystne, ale tylko w skali lokalnej związane będą z wyłączeniem gleby z podstawowej funkcji produkcyjnej.
- Skutki długotrwale dodatnie, korzystne związane będą z powstaniem miejsc pracy, wprowadzeniem i uzupełnieniem zieleni towarzyszącej, ochroną zadrzewień i zakrzaczeń, zieleni przywodnej, przydrożnej, a także ochroną przed przekształcaniem łąk na gruntach pochodzenia organicznego oraz zalesień. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znacząco ogranicza możliwości wprowadzania ścieków do gruntu i wód oraz przewiduje kompleksowe rozwiązania w zakresie gospodarki ściekowej, odpadowej i niskoemisyjne źródła grzewcze.
- Przyjęte ustalenia szczegółowe warunków zabudowy i zagospodarowania terenu będą docelowo znacząco minimalizować potencjalne negatywne skutki i oddziaływania

środowiskowe, a w przypadku obiektów zabytkowych i strefy ochrony konserwatorskiej będą znacząco poprawiać stan dziedzictwa kulturowego i krajobrazu.

- Przyjęte rozwiązania planu są generalnie zgodne z kierunkami i polityką przestrzenną zawartą w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek” oraz z uwarunkowaniami przyrodniczymi zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym dla obszaru gminy. Założenia znacznej rozbudowy terenów mieszkaniowo-usługowych odpowiadają uwarunkowaniom rozwoju wsi Grodziec, szczególnie w kierunku rekreacyjnym.
- Analiza zawarta w prognozie stwierdza brak występowania gatunków chronionych na terenach planowanego zainwestowania, jednakże niektóre tereny są potencjalnym miejscem występowania cennych gatunków i takiego występowania nie można w przyszłości wykluczyć. Dotyczy to w szczególności terenów wilgotnych i podmokłych łąk na glebach organicznych. W związku z powyższym, przy stwierdzeniu na danym obszarze występowania gatunków chronionych każdorazowo konieczne będzie uzyskanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów zawartych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012r. w sprawie *ochrony gatunkowej roślin* [Dz.U. poz.81] oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie *ochrony gatunkowej zwierząt* [Dz.U. nr 237, poz. 1419], wydawane przez właściwy organ ochrony środowiska, wskazany w art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

2. Propozycje rozwiązań i ustaleń mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W trakcie prac i procedury uzgodnień Planu, po przeprowadzeniu dodatkowych analiz zgodności projektu Planu z zapisami rozporządzenia Wojewody Opolskiego nr 0151/P/16/06 z dnia 8 maja 2006r. oraz rozporządzenia zmieniającego nr 0151/P/34/08 Wojewody Opolskiego z dnia 16 maja 2008r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, a w szczególności z zakazami:

- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, za wyjątkiem:
 - obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, planach miejscowych i decyzjach lokalizacyjnych, gdzie dopuszcza się uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej i usługowej, pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów, zgodnie z linią jaka występuje na przyległych działkach;
 - działek siedliskowych – w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nieprzekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegu,
 - działek przeznaczonych pod zabudowę wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach lokalizacyjnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,

Zmniejszono powierzchnię nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową o ok. 5 ha i terenów UST (usług sportu, rekreacji i turystyki) o ok. 8 ha, z powodu m.in. dostosowania projektu Planu do zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w odległości do 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych.

Zmniejszenie terenów UST wynika również z przeprowadzonej analizy realnych potrzeb i możliwości turystycznego zagospodarowania otoczenia zbiorników wodnych w powiązaniu z możliwością wystąpienia negatywnych oddziaływań na krajobraz.

Zmniejszono również tereny przeznaczone pod zabudowę usługową o ok. 3 ha oraz pod zabudowę mieszkaniową, zgodnie z zaleceniami autorów prognozy, na obszarze występowania wilgotnych łąk w zachodniej części wsi, przedstawiających pewną wartość przyrodniczą i stanowiących tereny o lokalnie podwyższonej bioróżnorodności w stosunku do sąsiednich gruntów rolnych i terenów zabudowanych.

Ponadto zgodnie z sugestiami autorów prognozy do zapisów projektu uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec wprowadzono następujące ustalenia:

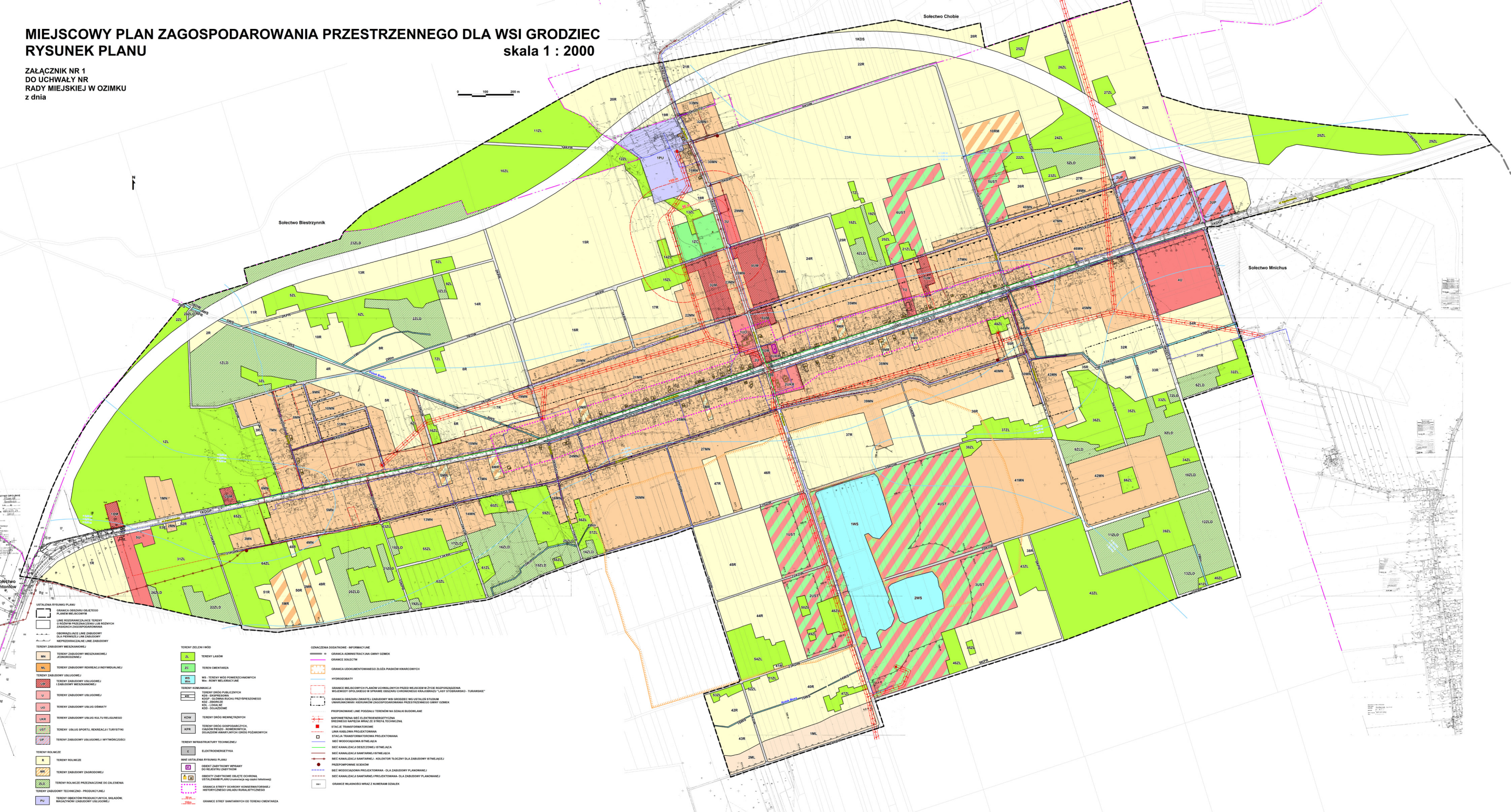
- *ustala się, że prowadzenie wszelkich prac na terenach wód powierzchniowych śródlądowych nie może pogorszyć stanu wód lub uniemożliwić osiągnięcie celu wodno - środowiskowego zgodnie z wymogami planu gospodarowania wodami w dorzeczu Odry,*
- *„przy nasadzeniach zieleni w miejscach publicznych zaleca się dobór rodzimych gatunków roślin, zgodnych z charakterem miejscowych siedlisk przyrodniczych”.*

3. Rozwiązania alternatywne

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec sporządzony został jako dokument przedstawiający aktualne możliwości rozwoju, biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania przyrodnicze. Projekt Planu odzwierciedla potrzeby rozwojowe i potrzeby ochrony zasobów środowiska i dziedzictwa kulturowego, które występują w jego obrębie, dlatego też nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych.

**ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W OZIMKU
z dnia**

**ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W OZIMKU
z dnia**

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO OBJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WSI GRODZIEC

Tereny utrzymania i adaptacji istniejącego stanu środowiska

Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowo-usługowej

Lokalny system przyrodniczy i tereny go wspomagające

MN	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	R	TERENY ROLNICZE
UM	TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ I ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ	ZL	TERENY LASÓW
U	TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ	WS Wm	WS - TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH Wm - ROWY MELIORACYJNE

TERENY ROLNICZE PRZEZNACZONE DO ZALESIENIA

ML

ZWZBOGACENIE O ZIELEŃ TOWARZYSZĄCĄ

GRANICA STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
HISTORYCZNEGO UKŁADU RURALISTYCZNEGO

GRANICA STREFY POŚREDNIEJ OCHRONY SANITARNEJ
UCIEJA WODY WE WSI MNICHUS